

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Παγκόσμιες Προκλήσεις και Συστήματα Αναλύσεων»

Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Πληροφόρηση:
Η προοπτική δημιουργίας μίας Ευρωπαϊκής
Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών
Μελέτη περίπτωσης: Schengen Information System (SIS II)

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Δημήτριος **Τσιάκος**

Τριμελής επιτροπή:

Αναπληρωτής Καθηγητής Ν.Σ. Κουτσούκης

Επίκουρος Καθηγητής Ν. Ραχανιώτης

Επίκουρος Καθηγητής Ι. Κωνσταντόπουλος

Κόρινθος, 2020

UNIVERSITY OF THE PELOPONNESE
SCHOOL OF SOCIAL AND POLITICAL SCIENCES
DEPARTMENT OF POLITICAL SCIENCE & INTERNATIONAL RELATIONS

Master of Arts in
“Global Risks and Analytics”

EU Integration and Intelligence: The prospect of establishing a European Central Intelligence Agency

Case study: Schengen Information System (SIS II)

Master's Dissertation

Dimitrios Tsiakos

Supervisors:

Associate Professor N.S. Koutsoukis

Assistant Professor N. Rahaniotis

Assistant Professor I. Konstantopoulos

Corinth, 2020

Φύλλο αξιολόγησης

Η διπλωματική εργασία με τίτλο « Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Πληροφόρηση: Η προοπτική δημιουργίας μίας Ευρωπαϊκής Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών» του Δημήτριου Τσιάκου αξιολογήθηκε από την τριμελή επιτροπή, τόσο ως προς την ποιότητα του κειμένου, όσο και ως προς την ποιότητα της προφορικής παρουσίασης και υπεράσπισης της διπλωματικής εργασίας ενώπιον ακροατηρίου.

Η διαδικασία αξιολόγησης της διπλωματικής εργασίας ολοκληρώθηκε την ...../...../..... με γενική επίδοση:

- Καλώς
- Λίαν Καλώς
- Άριστα

Τα μέλη της τριμελούς επιτροπής:

1. Αναπληρωτής Καθηγητής Ν.Σ. Κουτσούκης
2. Επίκουρος Καθηγητής Ν. Ραχανιώτης
3. Επίκουρος Καθηγητής Ι. Κωνσταντόπουλος

Abstract

The primary scope of the thesis is to explore the need and the possibility of establishing a Central Intelligence Agency at European Union level, through an in-depth study of the European Union Information Sector.

At first, is given a clear definition of the term Intelligence through literature review, and the operation and functions of the Intelligence Organizations are analyzed.

Afterwards, the Intelligence Sector within the European Union is analyzed. The conditions that shape the international security environment in the 21st century are analyzed along with the importance of EU information cooperation, and an overview of existing EU information services is provided.

Then, the EU as an Intelligence Community is analyzed, at the level of key features and challenges. An examination of the need to establish a European Union Central Intelligence Agency and its role and nature is following.

Finally, the Schengen Information System II (SIS II) is described, quantitative data on the use of its services over 2014-2018 is analyzed and relevant conclusions are drawn.

The methodology used is divided into two parts. In the first part, a literature review of scientific articles, books and official documents is taking place. In the second part, which attempts to capture the trend of the use of the Schengen Information System II among the EU Member States, the methodology is based on data collection and analysis from open sources on the Internet. A further secondary statistical analysis is following and conclusions are provided.

Περίληψη

Το πρωτεύον αντικείμενο της ανά χείρας διπλωματικής εργασίας είναι η διερεύνηση της ανάγκης και της δυνατότητας δημιουργίας μιας Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω της εις βάθος μελέτη του τομέα της Πληροφόρησης.

Αρχικά, επιχειρείται να δοθεί ένας σαφής ορισμός του όρου Πληροφόρηση μέσω βιβλιογραφικής επισκόπησης και γίνεται μία αναφορά στο ρόλο και τις λειτουργίες των Υπηρεσιών Πληροφοριών.

Ακολούθως, αναλύεται ο τομέας της Πληροφόρησης στο Ευρωπαϊκό οικοδόμημα. Γίνεται μνεία των συνθηκών που διαμορφώνουν το διεθνές περιβάλλον ασφάλειας τον 21^ο αιώνα, αναλύεται η σημασία της συνεργασίας στον τομέα της Πληροφόρησης στην ΕΕ και γίνεται μια επισκόπηση των υφιστάμενων υπηρεσιών Πληροφοριών της ΕΕ.

Εν συνεχεία, αναλύεται η ΕΕ ως Κοινότητα Πληροφόρησης σε επίπεδο βασικών χαρακτηριστικών. Ακολουθεί η διερεύνηση ανάγκης δημιουργίας μιας Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και ο ρόλος και η φύση της.

Τέλος, γίνεται περιγραφή του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν II (SIS II), ανάλυση των ποσοτικών δεδομένων που αφορούν την χρήση του κατά τα έτη 2014-2018 και εξάγονται σχετικά συμπεράσματα.

Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε διακρίνεται σε δύο διαφορετικά τμήματα. Στο πρώτο στάδιο έγινε βιβλιογραφική επισκόπηση επιστημονικών άρθρων, βιβλίων και επισήμων εγγράφων. Στο δεύτερο στάδιο, στο οποίο επιχειρείται να καταγραφεί η τάση της χρήσης του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν μεταξύ των χωρών της Ενώσεως, η μέθοδος που ακολουθήθηκε είναι η συλλογή δεδομένων από ανοικτές πηγές στο διαδίκτυο, η παράθεση αυτών με την αξιοποίηση της περιγραφικής Στατιστικής και η περαιτέρω δευτερογενής στατιστική ανάλυση με σκοπό την εξαγωγή συμπερασμάτων.

Περιεχόμενα

Abstract.....	I
Περίληψη.....	II
1. Εισαγωγή.....	1
2. Πληροφόρηση.....	3
2.1. Η σημασία της Πληροφόρησης στο νέο διεθνές περιβάλλον.....	3
2.2. Οι διαφορετικοί ορισμοί.....	5
2.3. Από την Πληροφορία στην Πληροφόρηση.....	7
2.4. Κατηγορίες Πληροφόρησης.....	10
3. Φάσεις ολοκλήρωσης και Πληροφόρηση.....	12
3.1 Σημαντικές Συνθήκες.....	12
3.2 Υπηρεσίες Πληροφόρησης στην Ε.Ε.....	13
3.2.1 <i>Eurorol– Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία</i>	13
3.2.2 <i>EU Intelligence Analysis Centre</i>	15
3.2.3 <i>European Union Military Staff</i>	17
3.2.4 <i>The European Union Satellite Centre</i>	17
3.2.5 <i>Club of Berne</i>	17
3.3 Επισκόπηση της λειτουργίας του κύκλου Πληροφόρησης εντός της ΕΕ.....	18
4. Η δημιουργία μίας κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφόρησης.....	19
4.1 Ο ρόλος της εντός της ΕΕ.....	19
4.2 Προκλήσεις.....	20
4.3 Αρνητικοί παράγοντες.....	22
5. Το παράδειγμα του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν.....	24

5.1	Η γέννηση του Χώρου και η κοινή βάση δεδομένων	24
5.2	Μελέτη Περίπτωσης	27
5.2.1	Πλαίσιο της έρευνας	27
5.2.2	Ερωτήματα και υποθέσεις	27
5.2.3	Προέλευση δεδομένων και μεταβλητές	28
5.2.4	Παράθεση ευρημάτων	29
6.	Συμπεράσματα	38
	Κατάλογος πηγών	41
	Παραρτήματα	45
	Παράρτημα Α	45
	Παράρτημα Β	46
	Παράρτημα Γ	47
	Παράρτημα Ε	49
	Παράρτημα ΣΤ	50
	Παράρτημα Ζ	51
	Παράρτημα Η	52
	Παράρτημα Θ	53

1. Εισαγωγή

Ο ρόλος της Πληροφόρησης ήταν πάντα ιδιαίτερα σημαντικός για τις διακρατικές σχέσεις υπό το πρίσμα του «βεσφαλιανού συστήματος» (Heywood, 2013), σύμφωνα με το οποίο αναγνωρίζεται ότι τα κράτη ορίζουν αποκλειστικά τα όσα λαμβάνουν χώρα στην επικράτεια τους και ότι οι σχέσεις μεταξύ τους βρίσκονται υπό το καθεστώς της υιοθέτησης αυτής της κατάστασης.

Σήμερα, οι απειλές που οφείλουν τα κράτη να αντιμετωπίσουν έχουν αυξηθεί σε ποσότητα και έχουν διαφοροποιηθεί σε ποιότητα από το παρελθόν. Ειδικότερα, η Ευρώπη τις τελευταίες δεκαετίες αντιμετωπίζει καταστάσεις όπως τρομοκρατικές επιθέσεις, περιβαλλοντικές απειλές, κοινωνικές συγκρούσεις, πολιτική αστάθεια των γειτονικών κρατών, ανεξέλεγκτη διάδοση όπλων μαζικής καταστροφής, διεθνή επέκταση οργανωμένου εγκλήματος, μεταναστευτική κρίση κ.α.

Αυτές οι απειλές δεν δύνανται να αντιμετωπιστούν σε εθνικό επίπεδο αποτελεσματικά. Η ανάπτυξη συνεργασίας στον τομέα της Πληροφόρησης, σε διεθνή βάση αλλά και από πλευράς υπερεθνικών οργανισμών, για παράδειγμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποτελεί "sine qua non" συνθήκη του σημερινού περιβάλλοντος ασφαλείας. Πλέον, οι νέες απειλές για την ασφάλεια είναι απαραίτητο να αντιμετωπιστούν συλλογικά και συνεργατικά, και υπό κοινή αντίληψη και εκτίμηση κινδύνου.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα της Πληροφόρησης βασίζεται στον διαμοιρασμό από τις εθνικές υπηρεσίες Πληροφόρησης των κρατών μελών, σε εθελοντικό επίπεδο. Παρόλη την πληθώρα υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που σχετίζονται με την Πληροφόρηση (Europol, EUICTCEN κ.α.) έχει διαπιστωθεί ισχυρό έλλειμμα συνεργασίας (Müller-Wille, 2008, Buuren, 2009, Fägersten, 2010, Lefebvre, 2011).

Σύμφωνα με την βιβλιογραφία, ένας αποτελεσματικός τρόπος αντιμετώπισης του ελλείμματος συνεργασίας στον τομέα της Πληροφόρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η δημιουργία μιας Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφόρησης, ενταγμένης στο θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ. Σε αυτό το ενδεχόμενο συγκλίνουν όχι μόνο βιβλιογραφικές αναφορές από την επιστημονική κοινότητα, αλλά και δράσεις και απόψεις από αυτήν του τομέα της Πληροφόρησης. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το 2016 το think tank του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έκανε έκκληση για την ίδρυση μιας ευρωπαϊκής κεντρικής υπηρεσίας

Πληροφόρησης, για τη διαφύλαξη των οργάνων της Ενώσεως από την κατασκοπεία, σύμφωνα με το πρότυπο της Υπηρεσίας Εσωτερικής Ασφάλειας των ΗΠΑ.

Προς επίρρωση της ανάγκης για περαιτέρω ενδυνάμωση της συνεργασίας στον τομέα της Πληροφόρησης, οφείλουν να ληφθούν υπόψη τα στοιχεία του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SISII) και η τάση χρήσης του, όπως αυτή διαμορφώνεται τα τελευταία πέντε έτη.

2. Πληροφόρηση

2.1. Η σημασία της Πληροφόρησης στο νέο διεθνές περιβάλλον

Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο η σημασία της Πληροφόρησης αυξάνεται συνεχώς και οι υπηρεσίες Πληροφόρησης εντός του πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποκτούν καίριο ρόλο λόγω σημαντικών ιστορικών γεγονότων.

Σημείο αναφοράς υπήρξε το τέλος της πολυεπίπεδης αντιπαλότητας μεταξύ Ανατολικού και Δυτικού Συνασπισμού, καθώς εξαλείφθηκε η σταθερά των δύο υπερδυνάμεων και της ανάλυσης της διεθνούς σκηνής με βάση τη σχέση Η.Π.Α. και Σοβιετικής Ένωσης.

Το γεγονός όμως που άλλαξε τα δεδομένα στην έννοια της ασφάλειας, η οποία αποτελεί και τον σκληρό πυρήνα της Πληροφόρησης, ήταν η επίθεση στους Δίδυμους Πύργους στην Νέα Υόρκη.

Στις 11/9/2001 η διεθνής κοινότητα εισήχθη σε ένα νέο είδος τρομοκρατίας, το οποίο ήταν πραγματικά παγκόσμιο στην οργάνωση και τον αντίκτυπό του. Σε Βρυξέλλες και Ουάσιγκτον αλλά και στην Ασία, κατέστη σαφές ότι μια αποτελεσματική απάντηση θα απαιτούσε νέα επίπεδα συνεργασίας για τη διαχείριση σοβαρών κινδύνων, όπως ο εξτρεμισμός, η παράνομη μετανάστευση, τα ριζοσπαστικά ισλαμικά δίκτυα, και κυρίως η τρομοκρατία.

Τα χτυπήματα, που ακολούθησαν στην Ισπανική πρωτεύουσα (2004), στη Βρετανική πρωτεύουσα (2005), στο Μπουργκάς (2012) και στα γραφεία της Charlie Hebdo (2015), είναι μόνο μερικές από τις τρομοκρατικές επιθέσεις που έλαβαν χώρα σε έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οδήγησαν τις κυβερνήσεις, τους διαμορφωτές πολιτικής, τους θρησκευτικούς ηγέτες, τα μέσα ενημέρωσης και το ευρύ κοινό, να πάρουν ισχυρές θέσεις στον πόλεμο εναντίον της διεθνούς τρομοκρατίας και του ριζοσπαστικού ισλαμικού εξτρεμισμού (Nomikos, 2005).

Καθώς η κοινότητα των Υπηρεσιών Πληροφόρησης φτάνει στον 21ο αιώνα, αντιμετωπίζει μια άνευ προηγουμένου σειρά προκλήσεων. Το χαοτικό παγκόσμιο περιβάλλον της εποχής μετά τον Ψυχρό Πόλεμο, με τους εξτρεμιστές του Αμπντουλάχ Καρντάς, την Αραβική Άνοιξη, τον

εμφύλιο στη Συρία, στη Λιβύη και στην Ουκρανία, την οικονομική κρίση της Ευρωζώνης, το πυρηνικό ζήτημα στο Ιράν και τις ομάδες τρομοκρατίας, συνθέτει ένα ευρύ φάσμα διαφορετικών ζητημάτων που πρέπει να κατανοηθούν και μια σειρά από νέες απειλές που πρέπει να αναμένονται.

Η ταχέως αναπτυσσόμενη εποχή της Πληροφόρησης απαιτεί διαδικασίες βασισμένες σε κοινή συνεργασία και στην συνειδητοποίηση ότι όλοι αντιμετωπίζουν κοινές απειλές, οι οποίες μπορούν να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά μόνο μέσω της αναγνώρισης των αμοιβαίων συμφερόντων, στρατηγικών και δράσεων και της σύναψης συμμαχιών (Nomikos, 2014).

Ουσιαστικά, όμως καμία από τις αποκαλούμενες «νέες απειλές», όπως η τρομοκρατία ή το οργανωμένο έγκλημα δεν είναι ένα νέο φαινόμενο καθαυτό. Η καινοτομία έγκειται μάλλον στην ποιοτική αλλαγή αυτών των απειλών, η οποία προκύπτει από ένα συνδυασμό πολλών παραγόντων. Η σταδιακή εξάλειψη των παραδοσιακών στρατιωτικών απειλών και η αυξανόμενη ευπάθεια της σύγχρονης κοινωνίας συνέβαλαν ασφαλώς στην τάση αυτή. Ο αυξανόμενος αριθμός των δρώντων που είναι εχθρικοί και μπορούν να απειλήσουν τις δυτικές κοινωνίες και τα συμφέροντα ασφαλείας, είναι επίσης σημαντικός. Ωστόσο, το πιο σημαντικό είναι το γεγονός ότι αυτοί οι ανταγωνιστές έχουν σαφώς ευρύτερο πεδίο δράσης πλέον αναφορικά με παλαιότερες εποχές, αξιοποιώντας πλήρως τις τεχνολογικές εξελίξεις που προσφέρει η σύγχρονη κοινωνία. Το αυξανόμενο μέγεθος των απειλών από την τρομοκρατία και τη διάδοση των πυρηνικών όπλων καταδεικνύει ότι ένας μεγαλύτερος αριθμός παραγόντων είναι σε θέση να δημιουργήσει πιο σοβαρές απειλές. Ως εκ τούτου, οι νέες απειλές έχουν εξέχουσα θέση στο πρόγραμμα ασφάλειας. Αυτό αντικατοπτρίζει το εννοιολογικό πλαίσιο της ασφάλειας δίνοντας έμφαση σε τρία χαρακτηριστικά (Müller-Wille, 2004).

Πρώτον, η νέα αντίληψη της ασφάλειας δεν επικεντρώνεται πλέον μόνο σε κρατικό επίπεδο, καθώς έχει εκλείψει το παραδοσιακό σκηνικό των εχθροπραξιών λόγω εμπλοκής και άλλων δρώντων πέρα των κρατικών.

Δεύτερον, η νέα έννοια της ασφάλειας είναι πολυδιάστατη υπό την έννοια ότι οι διαχωριστικές γραμμές μεταξύ στρατιωτικών, τρομοκρατικών, εγκληματικών και εν μέρει ακόμη ανθρωπιστικών απειλών είναι όλο και πιο ασαφείς.

Τρίτον, οι νέες προκλήσεις στον τομέα της ασφάλειας είναι διεθνικές σε σχέση με το αποτέλεσμά τους και τον γεωγραφικό τόπο δράσης. Η διαφορά μεταξύ εσωτερικών και εξωτερικών απειλών είναι αμελητέα.

Συν τοις άλλοις, η κατανόηση και η διαχείριση διαφορετικών απειλών ως μεμονωμένα φαινόμενα και εντός αυστηρών γεωγραφικών ορίων, δεν είναι πλέον εφικτή. Οι νέες

προκλήσεις απαιτούν μια συνολική, ολική και συνεκτική προσέγγιση της ασφάλειας. Οι ευρωπαίοι αντιμετωπίζουν συνεπώς μια διπλή πρόκληση στη χάραξη πολιτικής. Πρώτον, σε μεγαλύτερο βαθμό από ποτέ, πρέπει να συντονίζουν και να συνδέουν τα διάφορα μέσα πολιτικής ασφάλειας που διαθέτουν, και δεύτερον πρέπει να συγχρονίζουν ταυτόχρονα τις εθνικές και ευρωπαϊκές προσπάθειες.

2.2. Οι διαφορετικοί ορισμοί

Η προσπάθεια να δοθεί ένας εύστοχος και περιεκτικός ορισμός για την Πληροφόρηση, έχει ξεκινήσει εδώ και χρόνια. Η έννοια της Πληροφόρησης μπορεί να γίνει αντιληπτή από τον μέσο άνθρωπο, ωστόσο η δημιουργία ενός σαφούς ορισμού και μιας συνεκτικής θεωρίας έχουν αποδειχτεί προκλήσεις. Η γενική κατανόηση της φύσης και του ρόλου της στις διεθνείς σχέσεις, συγκροτεί ένα τομέα ιδιαίτερα ελκυστικό, ο οποίος χρήζει περαιτέρω διερευνήσεως.

Μία πρώτη προσπάθεια θεωρητικής προσέγγισης της Πληροφόρησης, ήταν του Sherman Kent, το 1949, ο οποίος υποστήριξε ότι τα βασικά χαρακτηριστικά της Πληροφόρησης είναι η γνώση, ο τύπος οργάνωσης που παράγει τη γνώση και οι δράσεις που επιδιώκονται (Kent, 1949).

Στις περισσότερες σύγχρονες αναλύσεις, η Πληροφόρηση νοείται ως διαδικασία συλλογής, ανάλυσης και αξιοποίησης πληροφοριών. Ωστόσο, πέρα από τέτοιους βασικούς ορισμούς υπάρχουν αποκλίνουσες αντιλήψεις για τη φύση της Πληροφόρησης και το που στοχεύει. Αυτό πιθανότατα οφείλεται στο γεγονός ότι αποτελεί τον λιγότερο κατανοητό και μη θεωρητικοποιημένο τομέα των Διεθνών Σχέσεων (Derian, 1992).

Μια σύντομη επισκόπηση των διαφόρων θεωρητικών προσεγγίσεων σχετικά με την Πληροφόρηση αναδεικνύει τις δυσκολίες που είναι εγγενείς σε οποιαδήποτε αναζήτηση ενός περιεκτικού ορισμού.

Πολλοί παρατηρητές τείνουν να κατανοούν τη Πληροφόρηση πρωτίστως ως εργαλείο για την εξωτερική και την αμυντική πολιτική. Άλλοι εστιάζουν στο ρόλο της στην εγχώρια ασφάλεια. Άλλοι επικεντρώνονται στο ρόλο που παίζουν οι υπηρεσίες πληροφοριών ως μηχανισμοί κρατικής επιβολής (Scott & Jackson, 2004).

Ο Bimfort, από την δεκαετία του 1950 αναφερόμενος στην έννοια της Πληροφόρησης υποστήριξε πως αυτή συνιστά τη συγκέντρωση πληροφοριών και την περαιτέρω ανάλυση τους σε σχέση με τα ακόλουθα :

- Ξένες χώρες και πράκτορες αυτών, οι οποίες είναι απαραίτητες για ένα κράτος για την εξωτερική του πολιτική και την εθνική ασφάλεια
- τη διεξαγωγή κεκαλυμμένων δραστηριοτήτων στο εξωτερικό στα πλαίσια υποστήριξης της εξωτερικής πολιτικής
- η διαφύλαξη της διαδικασίας, των αγαθών και του προσωπικού από μη εξουσιοδοτημένες διαρρεύσεις (Bimfort, 1958).

Σύμφωνα με μια ενδιαφέρουσα αλλά αποκλίνουσα προσέγγιση, που αναπτύχθηκε από τον Herman(1996), η Πληροφόρηση είναι μια μορφή κρατικής εξουσίας.

Ο ιστορικός John Ferris αντιτείνει μια διαφορετική άποψη, υποστηρίζοντας ότι η πληροφόρηση δεν είναι μια μορφή εξουσίας, αλλά ένα μέσο για να κατευθύνει τη χρήση της, είτε ως «combat multiplier», είτε βοηθώντας κάποιον να κατανοήσει το περιβάλλον, τις επιλογές του, τη δύναμή του και τον εχθρό του (Ferris, 2003).

Το 2002, οι Warner και Kahn, σε διαφορετικά επιστημονικά άρθρα υποστηρίζουν ότι δεν υπάρχει ακόμα αποδεκτός και λειτουργικός ορισμός για την Πληροφόρηση (Kahn, 2002, Warner, 2002).

Η προσπάθεια των Gill και Phythian (2006) για την διαμόρφωση ενός αποδεκτού ορισμού θα μπορούσε να θεωρηθεί επιτυχής. Πρόκειται για έναν αρκετά περιεκτικό ορισμό της Πληροφόρησης, καθώς περιλαμβάνει τα περισσότερα από τα ευρέως αποδεκτά χαρακτηριστικά της, δίνοντας όμως έμφαση στη βασική της λειτουργία, δηλαδή στην προειδοποίηση για υφιστάμενες ή πιθανές απειλές. Υιοθετώντας αυτήν την οπτική, δύναται να συναχθεί το συμπέρασμα ότι ο υπέρτατος σκοπός της Πληροφόρησης είναι η διατήρηση και η ενδυνάμωση της ασφάλειας, με συγκεκριμένα μέσα (Gill et al, 2009).

Ένας ακόμα ενδιαφέρων ορισμός λόγω της συντομίας του και της περιεκτικότητάς του, είναι του Loch Johnson, που υποστηρίζει ότι "η πληροφορία και η ανάλυση ισούται με τη Πληροφόρηση" (Johnson, 2011).

Το NATO αποδίδει την Πληροφόρηση, ως το παραγόμενο που αντλείται κατόπιν της κατευθυνόμενης συγκέντρωσης πληροφοριών και την περαιτέρω ανάλυση αυτών σχετικά με το περιβάλλον, τις δυνατότητες και τις προθέσεις φορέων, προκειμένου να εντοπιστούν οι απειλές και να προσφερθούν ευκαιρίες εκμετάλλευσης από τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων.¹

---

¹Επίσημη Βάση Ορολογίας NATO, διαθέσιμο στο <https://nso.nato.int/natoterm/content/nato/pages/home.html?lg=en>

Η πληροφόρηση αναφέρεται στη γνώση που ελπίζει ότι έχει ο κάθε ηγέτης για απειλές ή ευκαιρίες που αντιμετωπίζει το έθνος του, είτε εσωτερικά είτε εξωτερικά. Οπλισμένοι με αυτές τις πληροφορίες έχουν τη δυνατότητα να προβούν στις βέλτιστες επιλογές για την προστασία αλλά ταυτόχρονα την προώθηση του εθνικού τους συμφέροντος. Η κατανόηση των απειλών και των ευκαιριών μπορεί να αποκτηθεί αξιόπιστα μόνο μέσω της προσεκτικής συλλογής και ανάλυσης πληροφοριών σχετικά με τις εγχώριες και ξένες τρέχουσες εξελίξεις. Αυτή η συλλογή πληροφοριών, μαζί με την ερμηνεία της σημασίας της, αποτελεί τον βασικό πυλώνα της «Πληροφόρησης» (Johnson, 2011).

2.3. Από την Πληροφορία στην Πληροφόρηση

Η Πληροφόρηση είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την πληροφορία. Ορισμένες φορές μάλιστα πολλοί συγχέουν αυτές τις δύο έννοιες, θεωρώντας τις ως κάτι κοινό. Σύμφωνα με τον Müller –Wille (2004), η διάκριση μεταξύ αυτών δεν είναι πάντοτε εφικτή και ρόλο παίζει η οπτική του παρατηρητή. Η αλήθεια είναι ότι η μία είναι απότοκος της άλλης. Η Πληροφορία προηγείται της Πληροφόρησης και οδηγεί σε αυτήν. Δεν είναι όμως όλες οι Πληροφορίες απαραίτητα και μήτρες Πληροφόρησης. Η πηγή άντλησης των πληροφοριών έχει ουσιαστικό ρόλο στο αν αυτές θα μετατραπούν σε «Πληροφόρηση» (Duke, 2007).

Εδώ είναι σκόπιμο να αναφερθεί το νόημα της Πληροφορίας καθώς και αυτή των δεδομένων. Ως δεδομένα χαρακτηρίζονται παρατηρήσεις οι οποίες δεν έχουν υποστεί κάποια κατεργασία και στις οποίες δεν έχει δοθεί κάποια εξήγηση. Πληροφορίες είναι οι παρατηρήσεις μέσα σε ένα πλαίσιο κατά το οποίο έχουν αξιολογηθεί, συνέπεια του οποίου έχουν οδηγήσει σε εξαγωγή συμπερασμάτων, γεγονός το οποίο τους δίνει σκοπό και σημασία (OSCE, 2017).

Δεδομένα ή πληροφορίες από μόνες τους δεν συνάδουν με την «Πληροφόρηση» πριν αυτά υποστούν επεξεργασία και ανάλυση (Saloven, 2010).

Οι πληροφορίες παρουσιάζουν ωφέλεια για ένα άτομο που είναι επιφορτισμένο με τη λήψη αποφάσεων, αλλά όταν σχετίζονται με άλλες πληροφορίες η ωφέλεια αυτή επαυξάνεται και υπό το πρίσμα της ανάλογης εμπειρίας οδηγούν στην "Πληροφόρηση". Η διαδικασία λοιπόν η οποία οδηγεί στην Πληροφόρηση, είναι αποτέλεσμα ενός κύκλου εργασιών κατά τον οποίο πληροφορίες αναλυόμενες και συγκρίσιμες με άλλες, αλλά και με βάσεις δεδομένων, οδηγούν σε πορίσματα (CJCS, 2013). Η ακολουθία μεταξύ των ανωτέρω όρων απεικονίζεται στην Εικόνα 1.

Εικόνα 1 : Από τα δεδομένα στην Πληροφόρηση (Πηγή : cyberdefenses.com)

Αυτό που μετατρέπει τις απλές πληροφορίες σε «Πληροφόρηση» είναι η οπτική και η αντίληψη του εκάστοτε χρήστη. Ένας υπεύθυνος λήψης απόφασης μπορεί να θεωρήσει ορισμένες πληροφορίες ως «Πληροφόρηση», επειδή πληρούν τις προϋποθέσεις οι οποίες τέθηκαν από τον ίδιο ή επειδή εξυπηρετούν τους σκοπούς του, ενώ ένας άλλος υπεύθυνος λήψης απόφασης τις ίδιες πληροφορίες μπορεί να τις απορρίψει ως άχρηστες ή ως άσχετες με το εκάστοτε ζήτημα (Müller-Wille, 2004).

Μέχρι τον τελικό της προορισμό, δηλαδή τους υπεύθυνους για τη λήψη αποφάσεων, η Πληροφόρηση ακολουθεί μια μακρά διαδρομή. Η διαδικασία ξεκινά όταν μια κυβέρνηση μέσω ενός οργανισμού ή ένας οργανισμός που εξουσιοδοτείται από μια ανώτερη αρχή διαθέτει πόρους για τη συλλογή πληροφοριών. Αφού συλλεχθούν τα δεδομένα, οι αναλυτές ξεκινούν να τα επεξεργάζονται. Το αποτέλεσμα της ανάλυσης ονομάζεται προϊόν, το οποίο φτάνει στους υπεύθυνους της λήψης αποφάσεων ως τελευταίο βήμα.

Εν ολίγοις, ο όρος Πληροφόρηση αναφέρεται στη διαδικασία κατά την οποία συλλέγονται, αναλύονται, αξιολογούνται και παρουσιάζονται οποιεσδήποτε πληροφορίες στους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων για την λήψη τακτικών ή στρατηγικών αποφάσεων.

Για την μελέτη των Υπηρεσιών Πληροφοριών, απαραίτητο κρίνεται το να αντιληφθεί κάποιος τον “κύκλο των πληροφοριών” (Intelligence cycle), ο οποίος αναφέρεται στη διαδικασία παραγωγής πληροφοριών οι οποίες θα αξιοποιηθούν από τους αξιωματούχους του κράτους ή του στρατού κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων (Gill et al, 2009). Η διαδικασία περιλαμβάνει πέντε επίπεδα, όπου κάθε ένα εξαρτάται από το προηγούμενο και επηρεάζει το επόμενο (Εικόνα 2).

Εικόνα 2: Ο κύκλος των Πληροφοριών σε γράφημα (Πηγή: bigdatalens.com)

Το πρώτο επίπεδο είναι «ο Σχεδιασμός και η Κατεύθυνση». Στο επίπεδο αυτό καθορίζεται η επιλογή του οργανισμού αναφορικά με το ζήτημα το οποίο θα μελετηθεί και ποιες διαδικασίες θα ακολουθηθούν σχετικά με την επεξεργασία του θέματος. Ουσιαστικά, αφορά τη διαχείριση ολόκληρης της διαδικασίας, που ξεκινά με τον εντοπισμό της ανάγκης για δεδομένα μέχρι και την παράδοση των πληροφοριών στον ενδιαφερόμενο. Η όλη διαδικασία εξαρτάται από την πολιτική ηγεσία και τους υψηλόβαθμους κρατικούς αξιωματούχους, καθώς αυτοί προβαίνουν σε αιτήματα για Πληροφόρηση.

Το δεύτερο επίπεδο είναι η «Συλλογή Πληροφοριών». Περιλαμβάνει τη συλλογή των δεδομένων και των πρώτων ανεπεξέργαστων πληροφοριών που απαιτούνται για το τελικό προϊόν της Πληροφόρησης.

Το τρίτο επίπεδο είναι η «Επεξεργασία των Πληροφοριών». Με την ολοκλήρωση της Συλλογής Δεδομένων, έχει δημιουργηθεί μια βάση δεδομένων από ανεπεξέργαστες πληροφορίες. Περιλαμβάνει τη μετατροπή του τεράστιου όγκου των πληροφοριών που συλλέγονται σε μια μορφή που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους αναλυτές μέσω διαφόρων μεθόδων (αποκρυπτογράφηση, μεταφράσεις, κ.α.)

Το τέταρτο επίπεδο είναι η «Ανάλυση των Πληροφοριών». Εδώ οι απλές πληροφορίες μετατρέπονται σε ολοκληρωμένη πληροφόρηση. Περιλαμβάνει την ενσωμάτωση, την

αξιολόγηση και την ανάλυση όλων των διαθέσιμων δεδομένων - τα οποία είναι συχνά αποσπασματικά και μάλιστα αντιφατικά - και την προετοιμασία των προϊόντων Πληροφόρησης. Οι αναλυτές εξετάζουν την αξιοπιστία, την εγκυρότητα και τη συνάφεια της πληροφορίας. Κατόπιν, ενσωματώνουν τα δεδομένα σε ένα συνεκτικό σύνολο, τοποθετούν τις εκτιμώμενες πληροφορίες σε ένα πλαίσιο και παράγουν ολοκληρωμένες πληροφορίες, που περιλαμβάνουν εκτιμήσεις γεγονότων και κρίσεις σχετικά με τις συνέπειες των πληροφοριών.

Το πέμπτο και τελευταίο επίπεδο είναι η «Διασπορά των Πληροφοριών». Αυτό περιλαμβάνει τη διανομή της ολοκληρωμένης Πληροφόρησης στους αρμόδιους για την λήψη αποφάσεων, οι οποίοι εκδήλωσαν και την ανάγκη για την Πληροφόρηση. Το τελικό προϊόν οφείλει να απαντά σε ερωτήματα του αρμόδιου για την λήψη αποφάσεων και να αποτελείται από πληροφορίες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Το βήμα αυτό σε ένα ευρύτερο πλαίσιο τροφοδοτεί το πρώτο, καθώς το προϊόν του κάθε κύκλου μπορεί να προκαλέσει την ανάγκη για την παραγωγή Πληροφόρησης επί άλλου ζητήματος (Παπαδόπουλος, 2016).

Εκτός από τον ως άνω αναφερόμενο Κύκλο Πληροφοριών, έχουν μελετηθεί και πολλές παραλλαγές του. Ο Κύκλος Πληροφοριών δεν στερείται κριτικής, κυρίως λόγω της μη επαρκούς εξήγησης της διαδικασίας καθώς και της μη σταθεράς εναλλαγής των επιπέδων. Συν τοις άλλοις δύναται να υπάρχουν και άλλες λειτουργίες Πληροφόρησης, οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στον Κύκλο, όπως η συγκεκριμένη δράση (Ιοαννου, 2013). Η συγκεκριμένη δράση θεωρείται ως δραστηριότητα στην οποία εμπλέκεται η κοινότητα πληροφοριών, αλλά δεν αποτελεί μέρος της πραγματικής διαδικασίας πληροφοριών (Lowenthal, 2006). Θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ένα καθήκον που έχει ανατεθεί στις υπηρεσίες πληροφοριών να επιτελέσουν και όχι μέρος της πραγματικής διαδικασίας πληροφοριών, λόγω του κεντρικού και κρίσιμου ρόλου που παρέχει η Πληροφόρηση σε τέτοιες επιχειρήσεις. Ο μυστικός χαρακτήρας της Πληροφόρησης απορρέει από την ανάγκη πρόβλεψης, πρόληψης ή προετοιμασίας για γεγονότα. Όπως ισχυρίζονται πολλοί μελετητές, ο πρωταρχικός στόχος της Πληροφόρησης είναι να αποτρέψει τις εκπλήξεις (Ιοαννου, 2013).

2.4. Κατηγορίες Πληροφόρησης

Η παραγωγή της Πληροφόρησης διαρθρώνεται διαφορετικά από χώρα σε χώρα. Παρόλα αυτά όλες οι χώρες έχουν μία ή και περισσότερες υπηρεσίες Πληροφόρησης που υποστηρίζουν σε κάποιον βαθμό τους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων με κάποια από τις ακόλουθες κατηγοριοποιημένες λειτουργίες:

Στρατιωτική Πληροφόρηση (Military intelligence): Συλλογή και αξιολόγηση πληροφορίας σχετικά με τις πραγματικές και τις δυνητικές δραστηριότητες των ξένων στρατιωτικών δυνάμεων. Οι εθνικές υπηρεσίες που παράγουν αυτό το είδος Πληροφόρησης ανήκουν συνήθως στο Υπουργείο Άμυνας.

Πληροφόρηση για την εσωτερική Ασφάλεια (Security intelligence): Συλλογή και αξιολόγηση πληροφορίας σχετικά με απειλές που στοχεύουν στην κατάλυση της κυβερνητικής εξουσίας, όπως αυτή ορίζεται συνταγματικά. Αντικείμενά της αποτελούν μεταξύ άλλων η καταπολέμηση της κατασκοπείας, των εξτρεμιστικών δραστηριοτήτων και της τρομοκρατίας.

Εγκληματολογική Πληροφόρηση (Criminal intelligence): Συλλογή και αξιολόγηση πληροφορίας σχετικά με την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος. Διακρίνεται από τις άλλες λειτουργίες, δεδομένου ότι συνδέεται με ποινικές έρευνες, οι οποίες αποσκοπούν στην προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων που μπορούν να οδηγήσουν σε καταδίκη σε δικαστήριο.

Εξωτερική Πληροφόρηση (External or foreign intelligence): Συλλογή και αξιολόγηση Πληροφορίας σχετικά με ξένες χώρες και την εξωτερική πολιτική εν γένει. Βασικός στόχος είναι οι εκτιμήσεις κατάστασης για την άμυνα, την ασφάλεια καθώς και τις κινήσεις σε επίπεδο οικονομίας και εξωτερικών σχέσεων. Συχνά αξιολογούνται όλες οι πηγές με βάση τη στρατιωτική Πληροφόρηση, την Πληροφόρηση για την ασφάλεια και την εγκληματολογική Πληροφόρηση (Müller-Wille, 2004).

Συνήθως οι τέσσερις διαφορετικές λειτουργίες πληροφοριών χρησιμοποιούνται για την ταξινόμηση των Υπηρεσιών Πληροφοριών. Οι περισσότερες Υπηρεσίες Πληροφοριών μπορούν εύκολα να κατηγοριοποιηθούν ως στρατιωτικές, ασφαλείας, εγκληματολογικές ή εξωτερικές υπηρεσίες ή ως συνδυασμός αυτών, π.χ. μια υπηρεσία στρατιωτικής και εξωτερικής πληροφόρησης. Ωστόσο, ορισμένες Υπηρεσίες ειδικεύονται σε μια συγκεκριμένη διαδικασία συλλογής και όχι σε μια λειτουργία. Η συλλογή, επεξεργασία και αξιολόγηση πληροφοριών από ορισμένες πηγές απαιτούν ακριβό τεχνικό εξοπλισμό και εξαιρετικά εξειδικευμένη τεχνογνωσία. Οι χώρες δεν έχουν τους οικονομικούς πόρους να επαναλάβουν τέτοιες μεθόδους συλλογής για κάθε Υπηρεσία Πληροφοριών. Επομένως, αυτός ο τύπος συλλογής πληροφοριών υψηλής τεχνολογίας είναι συνήθως συγκεντρωμένος και διεξάγεται από μια εθνική υπηρεσία προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η αποδοτικότητα (Müller-Wille, 2004).

3. Φάσεις ολοκλήρωσης και Πληροφόρηση

3.1 Σημαντικές Συνθήκες

Με τον όρο ευρωπαϊκή ολοκλήρωση νοείται η διαδικασία της σταδιακής συσσώρευσης της εθνικής κυριαρχίας των κρατών της Ευρώπης καθώς και της εξουσίας τους να προβαίνουν σε ενέργειες σε διάφορους τομείς, σε ένα πολιτικό οργανισμό (Peterson, 2001). Η ΕΕ αποτελεί ένα ιδιαίτερο και ξεχωριστό «Project» στο πεδίο της σύμπραξης κρατών σε υπερεθνικό περιβάλλον και ένα ιδιαίτερο ξεχωριστό πεδίο έρευνας με ανάλογο ενδιαφέρον για την επιστημονική κοινότητα των Διεθνών Σχέσεων. Αναπτυσσόμενη ως οργανισμός η ΕΕ έχει καθιερώσει το κοινό νόμισμα, το ευρώ, δική της νομοθεσία και θεσμικά όργανα. Η πορεία της Ολοκλήρωσης έχει περάσει μέσα από διάφορες φάσεις και έγγραφες συμφωνίες μεταξύ των κρατών που την απαρτίζουν, τα οποία σταδιακά αυξάνονται κατά την διαδικασία διεύρυνσης.

Το 1992, έτος ορόσημο για την Ευρώπη στο Μάαστριχτ, στα πλαίσια διεξαγωγής της συνάντησης κορυφής υπογράφηκε η φέρουσα το όνομα της τοποθεσίας Συνθήκη, η οποία μορφοποίησε και το οικοδόμημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ύπαρξη μίας αμοιβαίας πολιτικής στο εξωτερικό περιβάλλον της Ενώσεως συνεπαγόταν την ανάγκη για την ύπαρξη στρατηγικής πληροφόρησης. Επιπλέον η ιδέα της ελεύθερης κυκλοφορίας ατόμων και αγαθών στα πλαίσια της Ενώσεως δημιούργησε την ανάγκη για αυξημένη ροή και διαμοιρασμό πληροφοριών, καθώς οι ολοένα και αυξανόμενες προκλήσεις του τρομοκρατίας, του οργανωμένου εγκλήματος, του «ξεπλύματος χρήματος», απαιτούσαν αποφασιστικές ενέργειες και πάνω από όλα συνεργασία. Το περιβάλλον αυτό όπως διαμορφώθηκε και ο σχεδιασμός του οικοδομήματος, έθεσαν τους λίθους για τη δημιουργία των οργανισμών της ένωσης που ασχολούνται με την Πληροφόρηση (Contro, 2018).

Η Συνθήκη η οποία υπογράφηκε μεταξύ των μελών της Ένωσης στο Άμστερνταμ το 1997 είχε ως σκοπό να τροποποιήσει τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (Μάαστριχτ) καθώς και τις μέχρι τώρα σχετικές πράξεις. Τέθηκε σε εφαρμογή δυο χρονιά αργότερα και στόχευσε στη ρύθμιση καίριων ζητημάτων της ΕΕ τα οποία μέχρι τότε δεν είχαν διεξοδικά τεθεί επί

τάπητος. Με την εν λόγω υιοθετείται η γέννηση του Χώρου Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης και γίνεται λόγος για εφαρμογή κατάλληλων μέτρων για την αντιμετώπιση του εγκλήματος και την προστασία των πολιτών της Ένωσης, το οποίο επιβάλλει αυξημένη συνεργασία. Αποφασιστικές ρυθμίσεις επήλθαν στον Πυλώνα της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Ασφάλειας στον οποίο δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση, θέτοντας την ευθύνη υποστήριξης αυτού ως αμοιβαία πρόκληση για το σύνολο των κρατών μελών της Ένωσης. Είναι σαφέστατη η προσπάθεια της Ε.Ε. να εδραιώσει το ρόλο στο Διεθνές Περιβάλλον, μέσω και της αποδοχής μεταξύ των μελών μίας κοινής αμυντικής πολιτικής (European Portal of Integration and Development, 2020).

Η αναθεωρητική συνθήκη της Λισαβόνας έδωσε έμφαση στις σύγχρονες παγκόσμιες προκλήσεις της ασφάλειας και της άμυνας. Με την επικύρωση της έδωσε τέρμα στον προϋπάρχοντα διαχωρισμό που αφορούσε εσωτερική και εξωτερική ασφάλεια, πράγμα το οποίο ήδη είχε αρχίσει να θεωρείται ξεπερασμένο, ιδιαίτερα μετά το παγκόσμιο σοκ που προκάλεσε το χτύπημα στους Δίδυμους Πύργους (Contro, 2018). Στόχος της είναι σαφές ότι υπήρξε η θέληση για μια Ένωση με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και χωρίς δημοκρατικό έλλειμμα. Αξιοσημείωτο της Συνθήκης είναι η ρήτρα αυτής, η οποία δεσμεύει την Ένωση και τις χώρες αυτής για αμοιβαιότητα ως προς τις ενέργειες όταν ένα μέλος υπάρξει θύμα τρομοκρατικής ενέργειας. Οι εξελίξεις όπως διαμορφώθηκαν μετά στα πλαίσια της διαμόρφωσαν το νέο *status quo* στην ΕΕ σε επίπεδο Πληροφόρησης.

3.2 Υπηρεσίες Πληροφόρησης στην Ε.Ε.

Η συνεργασία στον τομέα της Πληροφόρησης αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα στην ατζέντα των οργάνων της ΕΕ. Παρακάτω ακολουθεί μια παρουσίαση των βασικότερων υπηρεσιών που έχουν συσταθεί στο θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ για την Πληροφόρηση.

3.2.1 Europol– Ευρωπαϊκή Αστυνομική Υπηρεσία

Κατά την ίδρυση της Europol προέκυψε πληθώρα προβλημάτων σχετικά με το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο των χωρών της ΕΕ καθώς και με τους θεσμικούς κανόνες αυτής .

Η Σύμβαση Europol² της 26ης Ιουλίου 1995 καθιέρωσε την Europol ως διεθνή οργανισμό και η εφαρμογή της ήρθε τρία χρόνια αργότερα.

Ο Ρόλος της Europol είναι η ενδυνάμωση και υποστήριξη των δραστηριοτήτων των υπηρεσιών επιβολής του νόμου των χωρών της ΕΕ, η εργασία από κοινού για την αποτροπή και αναχαίτιση της τρομοκρατίας, της διεθνούς διακίνησης ναρκωτικών, του ξεπλύματος

---

²ΠΡΑΞΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 26ης Ιουλίου 1995 για την κατάρτιση της σύμβασης για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας (σύμβαση Europol) δυνάμει του άρθρου Κ.3 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (95/C 316/01)

βρώμικου χρήματος, την παραγωγή πλαστού νομίσματος όσον αφορά το Ευρώ, η αντιμετώπιση του φαινομένου της απάτης με οργανωμένο χαρακτήρα και το «trafficking» (Ellerman, 2002).

Τα έξι κύρια καθήκοντα της Europol είναι:

- i. η συγκέντρωση, αποθήκευση, επεξεργασία και ανάλυση καθώς και ο διαμοιρασμός πληροφοριών και Πληροφόρησης
- ii. να ενημερώνει αμελλητί τα κράτη μέλη για τις πληροφορίες που τους αφορούν και για τυχόν συνδέσεις που εντοπίζονται μεταξύ ποινικών αδικημάτων
- iii. να βοηθήσει τις έρευνες στα κράτη μέλη, ιδίως διαβιβάζοντας όλες τις σχετικές πληροφορίες στις εθνικές μονάδες πληροφόρησης
- iv. να ζητήσει από τις σχετικές υπηρεσίες ενδιαφερομένων χωρών που την απαρτίζουν, τη δρομολόγηση, τη διενέργεια ή το συντονισμό ερευνών καθώς και τη σύσταση ειδικών ομάδες έρευνας
- v. Η πληροφόρηση με παροχή αναλυτικού έργου σε χώρες της ΕΕ αναφορικά με σημαντικά διεθνή γεγονότα
- vi. Η παραγωγή έργου αναφορικά με εκτιμήσεις κινδύνων, στρατηγικών αναλύσεων και αναφορών γενικής κατάστασης σχετικά με τον στόχο της, συμπεριλαμβανομένων των αξιολογήσεων απειλής οργανωμένου εγκλήματος³.

Τα δύο βασικά προϊόντα της «στρατηγικής Πληροφόρησης» της Europol είναι οι εκθέσεις αναφορικά με το παρόν καθώς και τις προοπτικές εξέλιξης του τρομοκρατικού φαινομένου στην Ένωση (TE-SAT) και την εκτίμηση του κινδύνου του οργανωμένου εγκλήματος (OCTA). Η (OCTA) είναι ιδιαίτερα σημαντική δεδομένου ότι είναι το έγγραφο στο οποίο βασίζεται το κύριο όργανο αποφάσεων της Ένωσης για να καταθέσει τις προτάσεις του για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος, στον γεωγραφικό χώρο στον οποίο εκτείνεται η Γηραιά Ήπειρος (Birsan, 2012).

Η περιγραφή των καθηκόντων της καθιστά σαφές ότι η Europol εκτελεί σχεδόν αποκλειστικά λειτουργίες συντονισμού και υποστήριξης. Ειδικότερα, υποστηρίζει και ενισχύει τις επιχειρησιακές δράσεις των κρατών μελών, πράγμα που σημαίνει κυρίως ότι μπορεί να υποβάλει προτάσεις, να παράσχει αναλυτική υποστήριξη ή να διαβιβάσει πληροφορίες στα κράτη μέλη. Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι οι υπάλληλοι της Europol δεν διαθέτουν εξουσίες καταναγκασμού, οι οποίες συνήθως παρέχονται σε εθνικές υπηρεσίες πληροφοριών, ούτε

---

³Europol official webpage (Europol profile), accessed September 20, 2019, <https://www.europol.europa.eu/activities-services>

δύνανται να ζητήσουν από τις υπηρεσίες συμμετεχόντων κρατών να προβούν σε σχετικές ενέργειες εναντίον ενός ατόμου. Τέλος, η Ευροπολ δεν διαθέτει τους δικούς της πληροφοριοδότες. Πληροφορίες οι οποίες δεν προέρχονται από αρχές αλλά από κάποιον ιδιώτη υποβάλλονται σε ανάλυση και σχετικές λοιπές ενέργειες στην περίπτωση που ληφθούν με τη μεσολάβηση του εθνικού τμήματος ή του κόμβου που ορίστηκε για τρίτη χώρα η οποία συνεργάζεται με την Ευροπολ (Wills & Vermeulen, 2011).

Από την ίδρυσή της έχουν ανακύψει ερωτήματα σχετικά με το κατά πόσο η Ευροπολ θα αποτελέσει μια διεθνή αστυνομική δύναμη, η οποία να διαθέτει εξουσίες καταναγκασμού για την αντιμετώπιση σοβαρών εγκλημάτων σε διασυνοριακή βάση (Ellerman, 2002).

Η Ευροπολ, αν και βασίζεται κυρίως στα κράτη μέλη όταν πρόκειται για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με σοβαρά εγκλήματα, μπορεί να ανακτήσει και να επεξεργαστεί απευθείας δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων και προσωπικών δεδομένων, από διαθέσιμες στο κοινό «ανοικτές πηγές», όπως τα μέσα ενημέρωσης και τα δημόσια δεδομένα και τους παρόχους εμπορικών πληροφοριών (Wills & Vermeulen, 2011). Οι μόνες άλλες δύο πηγές από τις οποίες λαμβάνει πληροφορίες είναι τρίτα κράτη και διεθνείς οργανισμοί. Η εξάρτηση της Ευροπολ από την Πληροφόρηση των εθνικών εγκληματολογικών και αστυνομικών υπηρεσιών θεωρείται συχνά ως η μεγαλύτερη αδυναμία της (Fägersten, 2010).

Σε πολλά κράτη της ΕΕ, οι εθνικές αστυνομικές υπηρεσίες εξακολουθούν να είναι πεπεισμένες για την προστιθέμενη αξία της Ευροπολ, παράλληλα όμως έχουν προβληματισμούς για την περαιτέρω διάχυση πληροφοριών που μοιράζονται μαζί της. Επιπλέον, οι εθνικές αστυνομικές δυνάμεις ενδέχεται να αρνηθούν να παράσχουν πληροφορίες, εάν, για παράδειγμα, βλάπτονται τα συμφέροντα της εθνικής ασφάλειας ή διακυβεύεται η επιτυχία διεξαγόμενων ερευνών ή η ασφάλεια ατόμων. Κατά συνέπεια, δεν μοιράζονται απαραίτητως όλες τις πληροφορίες και ούτε υφίσταται μηχανισμός εξαναγκασμού. Αποτέλεσμα αυτή της κατάστασης είναι ότι οι διμερείς και ανεπίσημες ανταλλαγές πληροφοριών και δεδομένων παραμένουν ο προτιμώμενος τρόπος λειτουργίας για πολλές υπηρεσίες, δεδομένων των λιγότερο αυστηρών κανόνων προστασίας (Wills & Vermeulen, 2011).

3.2.2 *EU Intelligence Analysis Centre*

Η δημιουργία του EU INTCEN - ή του Κέντρου ανάλυσης πληροφοριών της ΕΕ (EU SITCEN) όπως ονομαζόταν μέχρι το 2012 -έχει σχέση με την εισαγωγή της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας, και Άμυνας (ΚΠΑΑ) της Ένωσης και τον ορισμό Υπατου Εκπροσώπου. Η διεύρυνση των δυνατοτήτων διαχείρισης κρίσεων της ΚΠΑΑ και η ανάπτυξη τόσο μη στρατιωτικών όσο και στρατιωτικών αποστολών, κατέστησαν σαφές ότι μια ευρύτερη δομή ανάλυσης πληροφοριών ήταν απαραίτητη (Nomikos, 2014).

Μετά από την εφαρμογή των πεπραγμένων της Λισαβόνας, το EU SITCEN τέθηκε υπό την διαχείριση του Ύπατου εκπροσώπου της ΕΕ για την εξωτερική πολιτική και την ασφάλεια. Το 2011, το SITCEN της ΕΕ τέθηκε υπό την σκέπη της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ). Τον Μάρτιο του 2012, μετονομάστηκε σε Κέντρο Ανάλυσης Πληροφοριών της ΕΕ (EU INTCEN), σε συνέχεια των μεταβολών που επήλθαν στην ΕΥΕΔ (Cross, 2013).

Το Κέντρο Ανάλυσης Πληροφοριών της ΕΕ (EU INTCEN) είναι η μόνη πολιτική υπηρεσία Πληροφόρησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία παρέχει λεπτομερή ανάλυση στους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων. Τα αναλυτικά προϊόντα της βασίζονται σε Πληροφόρηση από τις υπηρεσίες πληροφοριών και ασφάλειας των χωρών που μετέχουν της Ενώσεως.

Έργο του EU INTCEN αποτελεί η παροχή αναλύσεων Πληροφόρησης, η έγκαιρη προειδοποίηση και επίγνωση καταστάσεων στον Ύπατο εκπρόσωπο της ΕΕ για την εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας και στην ΕΥΕΔ. Η EU INTCEN παρακολουθεί και αξιολογεί διεθνή γεγονότα, εστιάζοντας ιδιαίτερα στις ευαίσθητες γεωγραφικές περιοχές, την τρομοκρατία και τη διάδοση όπλων μαζικής καταστροφής και άλλων παγκόσμιων απειλών. Δεν πρόκειται για λειτουργική υπηρεσία και δεν διαθέτει καμία δυνατότητα συλλογής. Η συλλογή πληροφοριών σε επιχειρησιακό επίπεδο είναι ευθύνη των κρατών μελών και η EU INTCEN ασχολείται μόνο με τη στρατηγική ανάλυση (Cross, 2013).

Οι κύριες αρμοδιότητες του Κέντρου Ανάλυσης Πληροφοριών της ΕΕ είναι οι εξής:

- i. Παρέχει αποκλειστικές πληροφορίες που δεν είναι διαθέσιμες άμεσα ή που παρέχονται αλλού στον Ύπατο Εκπρόσωπο και την Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας, με βάση τις συνεισφορές των υπηρεσιών Πληροφόρησης και ασφάλειας των κρατών μελών.
- ii. Παρέχει στην ΕΥΕΔ αξιολογήσεις, ενημερώσεις και μία σειρά προϊόντων βασισμένα σε Πληροφόρηση και ανοικτές πηγές
- iii. Ενεργεί ως ενιαίο σημείο εισόδου στην ΕΕ για διαβαθμισμένες πληροφορίες που προέρχονται από τις μη στρατιωτικές υπηρεσίες πληροφοριών και ασφάλειας των κρατών μελών
- iv. Παρέχει υποστήριξη και επικουρία στους Προέδρους της Επιτροπής και του Συμβουλίου της Ένωσης για άσκηση των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων (Cross, 2013).

Τα προϊόντα της EU INTCEN είναι περιλήψεις, αναφορές και αξιολογήσεις Πληροφόρησης, καθώς και αξιολογήσεις απειλών. Συν τοις άλλοις παρέχει ad hoc ενημερώσεις, π.χ. στον Ύπατο Εκπρόσωπο της ΕΕ, στους ειδικούς αντιπροσώπους της ΕΕ, σε διάφορα όργανα του Συμβουλίου και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (Gruszczak, 2016).

3.2.3 *European Union Military Staff*

Το Στρατιωτικό Επιτελείο (ΣΕΕΕ) είναι ο φορέας από τον οποίο η Ένωση αντλεί πολύτιμη εμπειρία και γνώση σχετικά με στρατιωτικά ζητήματα και απαρτίζεται από αποσπώμενους από τις χώρες της Ένωσης στρατιωτικούς ειδικούς σε θέματα της θέσεως τους. Ο οργανισμός παρέχει μια δυνατότητα πρόωρης προειδοποίησης σχεδιάζοντας, αξιολογώντας και διατυπώνοντας συστάσεις σχετικά με τη διαχείριση κρίσεων και τη γενική στρατιωτική στρατηγική (Gruszczak, 2016).

Το ΣΕΕΕ αποτελεί κέντρο ανταλλαγής πληροφοριών για την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής ΚΠΑΑ. Η Διεύθυνση χρησιμοποιεί πληροφορίες που προέρχονται από τις συμμετέχουσες χώρες και πληροφορίες οι οποίες συλλέγονται από άλλα όργανα της ΕΕ προκειμένου να παράσχουν αξιολογήσεις για τη Στρατιωτική Επιτροπή, τον Ύπατο αρμόδιο της εξωτερικής πολιτικής και άλλες δομές της ΕΕ (Nomikos, 2014).

3.2.4 *The European Union Satellite Centre*

Το Δορυφορικό Κέντρο, με έδρα τη Μαδρίτη, είναι το όργανο της ΕΕ που ασχολείται με τη γεωχωρική Πληροφόρηση, παρέχοντας γεωχωρικά προϊόντα Πληροφόρησης, που προκύπτουν από την επεξεργασία δορυφορικών εικόνων και δεδομένων ασφάλειας με σκοπό να παρέχει υποστήριξη στις επιχειρήσεις και τις αποστολές της Ενώσεως και των μελών αυτής (Bilgi, 2016).

3.2.5 *Club of Berne*

Το Club of Berne, που ιδρύθηκε το 1971, είναι ένα φόρουμ στο οποίο μετέχουν οι χώρες της Ενώσεως, καθώς και η Ελβετία και η Νορβηγία, και έχει ως σκοπό την ανταλλαγή διαβαθμισμένων πληροφοριών, ιδίως για την τρομοκρατία (Schreier, 2009).

Στο πλαίσιο της δράσης του, η οποία δεν εντάσσεται στο επίσημο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των οργάνων της ΕΕ, διοργανώνονται τακτικές συναντήσεις, τεχνικά συνέδρια και επιχειρήσεις έρευνας. Συν τοις άλλοις, συγκροτήθηκαν ομάδες εργασίας για την τρομοκρατία και το οργανωμένο έγκλημα, οι οποίες οδήγησαν στη δημιουργία της Ομάδας Καταπολέμησης της Τρομοκρατίας (Counter Terrorism Group – CTG). Η ανταλλαγή και ο διαμοιρασμός της Πληροφόρησης μεταξύ των δρώντων γίνεται σε εθελοντική βάση (Bilgi, 2016).

3.3 Επισκόπηση της λειτουργίας του κύκλου Πληροφόρησης εντός της ΕΕ

Αναλύοντας την διαδικασία Πληροφόρησης στην ΕΕ με βάση τον Κύκλο Πληροφόρησης, προκύπτουν ουσιώδη συμπεράσματα.

Σε ότι αφορά το στάδιο της Συλλογής, εκτός από το Δορυφορικό Κέντρο της ΕΕ, δεν υπάρχει άλλη πηγή για συλλογή πληροφοριών. Ως εκ τούτου, κάθε κράτος μέλος συλλέγει πληροφορίες από τη δική του σφαίρα ενδιαφέροντος. Η ΕΕ έχει την δυνατότητα συλλογής μόνο πληροφοριών ανοικτού κώδικα, τις οποίες μπορεί να συλλέξει και από το τμήμα Γενικών και Εξωτερικών Σχέσεων του INTCEN. Κατά το στάδιο της Επεξεργασίας, η Ένωση βρίσκεται σε μειονεκτική θέση καθώς δεν έχει τις δικές της δυνατότητες επεξεργασίας (Duyvesteyn et al., 2014).

Σχετικά με το στάδιο της Ανάλυσης και της Αξιολόγησης, σύμφωνα με τον Müller-Wille, η ικανότητα της ΕΕ να επιτυγχάνει την πρόληψη και τη διαχείριση των κρίσεων είναι κυρίως σε πολιτικό επίπεδο. Καθώς η Ένωση δεν διαθέτει δικές της πηγές συλλογής, εξαρτάται από τη συμβολή των εθνικών υπηρεσιών πληροφοριών για το στάδιο της διάδοσης των πληροφοριών. Κατά συνέπεια, η ΕΕ δεν μπορεί να ασκήσει οποιαδήποτε εξουσία στο είδος ή στο μέγεθος της Πληροφόρησης που θα διαδοθεί. Σε ότι αφορά το στάδιο του ελέγχου, η ΕΕ βρίσκεται και πάλι σε μειονεκτική θέση καθώς μπορεί να ζητήσει αλλά όχι να απαιτήσει την συλλογή συγκεκριμένων πληροφοριών. Παρ' όλα αυτά, όπως και στο στάδιο ανάλυσης και αξιολόγησης του κύκλου πληροφοριών, το μειονέκτημα αυτό μπορεί να ξεπεραστεί μέσω του INTCEN και μέσω των δικών του δυνατοτήτων στρατηγικής ανάλυσης. Ωστόσο, δεδομένου ότι η εν λόγω υπηρεσία διαθέτει επίσης περιορισμένες δυνατότητες, οι απαιτούμενες εργασίες και ο έλεγχος ενδέχεται να μην είναι δυνατόν να ολοκληρωθούν (Müller-Wille, 2002).

Όπως γίνεται εύκολα αντιληπτό, οι Υπηρεσίες Πληροφόρησης της ΕΕ καθώς και η υφιστάμενη συνεργασία τους κρίνονται αδύναμες συγκριτικά με τις απαιτήσεις ασφάλειας και ενδυνάμωσης των πολιτικών της Ενώσεως στα πλαίσια της διαδικασίας Ολοκλήρωσης (Müller-Wille, 2002).

4. Η δημιουργία μίας κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφόρησης

4.1 Ο ρόλος της εντός της ΕΕ

Η ιδέα μιας κεντρικής υπηρεσίας πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή ένωση δεν είναι κάτι καινούργιο, αλλά ένα ζήτημα το οποίο κατά καιρούς έχει απασχολήσει τόσο τους ηγέτες των χωρών της Ένωσης, όσο και τους επικεφαλής των αρμόδιων οργάνων αλλά και την επιστημονική κοινότητα. Για τη δημιουργία μάλιστα μίας κεντρικής μονάδας πληροφόρησης στην Ένωση είχε τοποθετηθεί και ο εκτελεστικός διευθυντής της επιτροπής κατά της τρομοκρατίας του Ο.Η.Ε. J.Ruperez, σε συνέντευξη του, σημειώνοντας ότι αυτό θα συντελούσε στον καλύτερο συντονισμό της (EUROPEAN VOICE, 2004). Την ίδια αναγκαιότητα για τη δημιουργία κεντρικής υπηρεσίας στα πρότυπα του αμερικανικού παραδείγματος τόνισε το 2018 ο επίτροπος της Ένωσης κύριος Αβραμόπουλος ασκώντας παράλληλα κριτική στο πως τα κράτη λειτούργησαν προς την αντίθετη πλευρά σε μια εποχή που η στενή συνεργασία είναι εκ των ουκ άνευ (Καρβουνόπουλος, 2017). Στον δρόμο προς την ίδρυση ενός κεντρικού οργάνου οδηγούν πολλοί παράγοντες, είναι όμως μία πορεία που συναντά εμπόδια.

Η Κεντρική Υπηρεσία Πληροφόρησης θα έπρεπε να λειτουργεί στον πυρήνα του θεσμικού πλαισίου της ΕΕ, με κύριες αρμοδιότητες τη συλλογή και διάδοση των πληροφοριών, κατόπιν αιτήματος από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Θα αποτελείται από μια κεντρική δομή και περιφερειακές δομές με έδρες στα κράτη μέλη. Η ιεραρχία της θα βασίζεται σε ένα μοντέλο «αποκεντρωμένης διακυβέρνησης» που θα επιτρέπει την ελευθερία δράσης και τη μέγιστη αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων κάθε κράτους μέλους (Ιοαννου, 2013).

Παράλληλα, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της έλλειψης εμπιστοσύνης, κρίνεται σκόπιμη η σύμπραξη των χωρών με ίδιες υποχρεώσεις και ανάλογα οφέλη.

Η προτεινόμενη υπηρεσία θα έχει δικούς της πόρους και δυνατότητες συλλογής και ανάλυσης πληροφοριών, μέσω περιφερειακών τμημάτων. Στη συνέχεια, τα προϊόντα Πληροφόρησης των περιφερειακών τμημάτων θα μεταφέρονται στην κεντρική δομή. Αν και η

διαδικασία θα είναι ανεξάρτητη από τις εθνικές διαδικασίες Πληροφόρησης, θα υπάρχει δυνατότητα συνεργασίας με αυτές.

Η Κεντρική Υπηρεσία Πληροφόρησης θα πρέπει να έχει ανεξαρτησία από τις χώρες και τα όργανα της Ενώσεως. Την εποπτεία οφείλει να ασκεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με δεδομένη την αμοιβαία σύμπραξη του Ύπατου εκπροσώπου της ΚΕΠΠΑ. Θα πρέπει επίσης να παρέχει ενημέρωση στο συμβούλιο των υπουργών καθώς αυτό αποτελεί το βασικό όργανο στο οποίο λαμβάνονται οι αποφάσεις, εντός του ευρωπαϊκού οικοδομήματος (Ioannou, 2013).

4.2 Προκλήσεις

Αρκετοί είναι οι παράγοντες που συνηγορούν στη δημιουργία μιας κεντρικής υπηρεσίας Πληροφόρησης. Το πρώτο που πρέπει εδώ να σημειωθεί είναι ότι η ίδια η Ένωση με τις αρχές της εισήγαγε την χωρίς περιορισμούς κίνηση προσώπων μεταξύ των μελών της, τη ροή προϊόντων και υπηρεσιών καθώς και το κοινό νόμισμα. Επακόλουθο αυτού ήταν να συρρικνωθεί ο αριθμός ελέγχων που πραγματοποιούνταν στα σύνορα των χωρών και το νέο αυτό περιβάλλον, μαζί με τις ευκαιρίες που δημιούργησε, έθεσε μια σειρά από ζητήματα για την εσωτερική ασφάλεια των χωρών. Εγκληματικές οργανώσεις επεκτείνουν τις δράσεις τους σε άλλες χώρες αποφεύγοντας τον φόβο που προκαλούσαν οι προϋπάρχοντες εντατικοί έλεγχοι στα σύνορα. Απόρροια αυτού του γεγονότος είναι η ροή απομιμήσεων, εξαρτησιογόνων ουσιών, όπλων καθώς και το «trafficking». Το κοινό νόμισμα διευκολύνει τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες ενέργειες για εγκληματίες καθώς και τρομοκράτες (Walsh, 2006).

Ένας δεύτερος παράγοντας ο οποίος συντελεί προς μία ενιαία υπηρεσία είναι η ΚΠΑΑ της Ένωσης, πρόδρομος της οποίας υπήρξε η διμερής συνάντηση κορυφής το 1998 των ηγετών Μ. Βρετανίας και Γαλλίας, οι οποίοι προέβησαν σε μια από κοινού δήλωση οραματιζόμενοι το μέλλον της Ευρωπαϊκής Πολιτικής σε θέματα Άμυνας. Αυτοί κατέστησαν σαφές ότι η Ένωση για να ανταποκριθεί στις προκλήσεις ενός διαρκώς μεταβαλλόμενου διεθνούς περιβάλλοντος πρέπει να έχει αυτονομία, επιχειρησιακή ετοιμότητα και κατάλληλα μέσα. Η συμφωνία ήρθε ως αναγνώριση της αποτυχίας της ΕΕ στα γεγονότα που έλαβαν χώρα στη Βαλκανική. Υπήρξε η πρόβλεψη για την ανάπτυξη κατάλληλων δομών για την έγκαιρη Πληροφόρηση, την ανάλυση καταστάσεων και την επίτευξη κατάλληλου στρατηγικού σχεδιασμού (Walsh, 2006).

Η συμφωνία της Λισαβόνας η οποία ήταν η εξέλιξη αυτών των προσπαθειών έθεσε το πολιτικό πλαίσιο, όπου γίνεται πάλι λόγος για ανεξάρτητες δομές, οι οποίες θα δώσουν την δυνατότητα στην Ένωση να δρα και να υποστηρίζει καθοδηγούμενες από αυτήν στρατιωτικές επιχειρήσεις (Contro, 2018).

Ένα από τα σημαντικότερα θέματα το οποία αντιμετωπίζει η γηραιά Ήπειρος είναι οι τρομοκρατικές επιθέσεις. Τα επαναλαμβανόμενα χτυπήματα στις πρωτεύουσες Ευρωπαϊκών χωρών κατέδειξαν την έλλειψη του διαμοιρασμού πληροφορήσης μεταξύ αυτών παρά τις κατά καιρούς οδηγίες της Ένωσης (Contro, 2018). Ταυτόχρονα, κράτη του Νότου είναι αντιμέτωπα με το θέμα της παράνομης μετανάστευσης και με τις απειλές που απορρέουν εξ αυτού, καθώς ο ισλαμικός φονταμενταλισμός αναβιώνει (Νομικός, 2005). Την ίδια περίοδο η ΕΕ ως οντότητα γίνεται όλο και πιο σημαντικός παράγοντας και καθιερώνεται ως παγκόσμιος παίκτης επεκτείνοντας τη σφαίρα επιρροή της και εκτός του γεωγραφικού της χώρου (NIC, 2008).

Οι αλλαγές που επήλθαν μετά το τέλος της διαμάχης μεταξύ Δυτικού και Ανατολικού μπλοκ και η θέση η οποία κερδίζει σταδιακά η Ένωση ως παγκόσμιος δρών κάνουν επιτακτική τη νέα Υπηρεσία Πληροφόρησης, γεγονός για το οποίο τοποθετήθηκε και ο Ιταλός Πρωθυπουργός αμέσως μετά τα χτυπήματα στη Γαλλική πρωτεύουσα το 2015 (EUBusiness, 2015).

Ένα σημαντικό ζήτημα το οποίο δημιούργησε ανησυχία στους κύκλους της ένωσης ήταν η καταγγελία για κατασκοπεία, διεξαγόμενη από τις ΗΠΑ σε βάρος των χωρών της Ενώσεως μέσω της πρόσβασης στη βάση SWIFT, η οποία εδρεύει στην πόλη La Hulpe στο Βέλγιο. Το γεγονός προκάλεσε την άμεση αντίδραση της Ένωσής, η οποία έφερε το θέμα στο Ευρωκοινοβούλιο ύστερα μάλιστα από τη αποκάλυψη δημοσιογράφων στη Βραζιλία για τη δράση της NSA (Καθημερινή, 2013).

Η δήλωση Αμερικάνου Αξιωματούχου ότι η χώρα του ενεργεί στο πλαίσιο συμφωνίας δεν κατέστη αρκετή για να διασκεδάσει το ήδη διαμορφωθέν κλίμα. Το ίδιο κλίμα ανησυχίας επέφεραν οι αποκαλύψεις του πρώην εργαζόμενου για τις αμερικάνικες μυστικές υπηρεσίες Σνόουντεν για τις παρακολουθήσεις στις οποίες προέβησαν οι Η.Π.Α. σε βάρος ευρωπαίων αξιωματούχων με την παγίδευση των τηλεφώνων τους , καθώς και πολιτών της Ενώσεως, των οποίων προέβαιναν σε συλλογή και καταγραφή του περιεχομένου των τηλεφωνικών τους συνομιλιών αλλά και της ηλεκτρονικής τους αλληλογραφίας (newsbeast.gr, 2013). Για τα γεγονότα αυτά είχε κάνει λόγο και ο ιδρυτής των Wikileaks. Οι συνθήκες αυτές αναλογιζόμενης της απειλής την οποία συνιστούν κάνουν ακόμα πιο επιτακτική τη δημιουργία μιας Υπηρεσίας Πληροφόρησης υπό τον μανδύα της Ενώσεως. Η Επίτροπος Δικαιοσύνης της ΕΕ και Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στο κάλεσμα της για περισσότερη συνεργασία μεταξύ των χωρών σε θέματα Πληροφόρησης, υπερθεμάτισε στην πρόταση για δημιουργία κεντρικής Υπηρεσίας ως ουσιαστικό αντισταθμιστικό παράγοντα στην αναμέτρηση με την Αμερική, θέτοντας μάλιστα την προοπτική θεμελίωσης αυτής σε πολύ κοντινό χρονικό ορίζοντα (naftemporiki.gr, 2013).

4.3 Αρνητικοί παράγοντες

Η ύπαρξη αμοιβαίας ωφέλειας είναι αυτή που λειτουργεί ως κινητήριοι μοχλός στην πρόθεση των κρατών για συνεργασία στην Πληροφόρηση. Σε ότι αφορά την έλλειψη κοινού συμφέροντος, ο Lefebvre υποστηρίζει ότι αν δεν υπάρχει κοινό συμφέρον, τα κράτη συνήθως αποφεύγουν τη συνεργασία (Lefebvre, 2011). Αν και ορισμένα από τα είκοσι οκτώ κράτη μέλη της ΕΕ απέδωσαν μέρος της κυριαρχίας τους στην ΕΕ σε διάφορους τομείς, η ασφάλεια και η Πληροφόρηση εξακολουθούν να αποτελούν εθνική ευθύνη. Ως εκ τούτου, είναι δύσκολο για την Ε.Ε να καθορίσει, να επιτύχει και να διατηρήσει κοινό συμφέρον σε ολόκληρη την επικράτειά της (Lefebvre, 2011). Επίσης, επειδή το αντιληπτό επίπεδο απειλής είναι διαφορετικό μεταξύ των κρατών μελών, υπάρχουν δυσκολίες στην καθιέρωση μιας κοινής αίσθησης επείγουσας ανάγκης όταν πρόκειται για την ασφάλεια (Konstantopoulos, 2014).

Ισχυρός ανασταλτικός παράγοντας ως προς τη δημιουργία κεντρικής δομής είναι αυτός της εμπιστοσύνης. Ο Müller-Wille υποστηρίζει ότι "η εμπιστοσύνη είναι συχνά το πιο σημαντικό εμπόδιο στη συνεργασία πληροφοριών". Τα διαφορετικά επίπεδα οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ανάπτυξης σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση επηρεάζουν την εμπιστοσύνη μεταξύ των υπηρεσιών Πληροφόρησης (Müller-Wille, 2008). Τα ιδρυτικά μέλη του Ευρωπαϊκού οικοδομήματος έχουν μεγαλύτερη εμπιστοσύνη μεταξύ τους και έχουν αναπτύξει πιο σταθερές σχέσεις, από ότι με τα κράτη μέλη που εισχώρησαν αργότερα στην ΕΕ.

Μαζί με το ζήτημα της εμπιστοσύνης έρχεται και το ζήτημα της αξιοπιστίας καθώς πληροφορίες οι οποίες είναι αβάσιμες ή ακόμα παραχωρούνται με ένδειξη επαυξημένης δυναμικής, χωρίς αυτή να υφίσταται, μπορεί να διαβιβαστούν από ένα μέλος στα πλαίσια της τακτικής της παραπλάνησης, με στόχο τον επηρεασμό ή και τη διαμόρφωση των στρατηγικών και πολιτικών κινήσεων ενός άλλου μέλους. Επίσης ανάλογα μπορεί να κινηθεί ένας μέλος με σκοπό να ενδυναμώσει τη θέση του μέσα στη ένωση, παρέχοντας μόνο μέρος της πληροφόρησης που διαθέτει. Σε κάθε περίπτωση η ύπαρξη εμπιστοσύνης στον τομέα αυτό και η δημιουργία σχέσεων αμοιβαιότητας και αξιοπιστίας είναι δύσκολο να επιτευχθούν (Konstantopoulos, 2014).

Χώρες οι οποίες διαθέτουν υπηρεσίες πληροφοριών με σημαντική ιστορία, αναγνωρισμένη αποτελεσματικότητα και χρηματοδότηση καθώς και δυνατότητες υπεράκτιας δράσης, λειτουργούν ως τροχοπέδη στην δημιουργία μιας κεντρικής υπηρεσίας. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με την ισχυρή βούληση μικρότερων χωρών χωρίς παράδοση σε αυτόν τον τομέα αλλά και με σαφώς μικρότερη χρηματοδότηση για αυτές τις δραστηριότητες. Ο

διαμοιρασμός των πληροφοριών είτε σε επίπεδο συνεργασίας, είτε σε επίπεδο κεντρικού συλλέκτη και διανομέα στα πλαίσια της Ένωσης, ευνοεί τις χώρες αυτές (Podolski, 2004).

Μία από τις χώρες που αντιτίθεται στη μεταβολή του υπάρχοντος περιβάλλοντος συνεργασίας στον τομέα της πληροφόρησης είναι η Γερμανία. Ο επικεφαλής μάλιστα της γερμανικής υπηρεσίας BND⁴ απορρίπτει τη δημιουργία ενιαίας υπηρεσίας, ή την προσθήκη μίας ακόμα υπηρεσίας σε επίπεδο Ένωσης, θέση η οποία στηρίχτηκε και από πολλούς άλλους αξιωματούχους του πεδίου. Ο επικεφαλής της αντίστοιχης εσωτερικής υπηρεσίας BfV⁵ τοποθετήθηκε στο ίδιο μήκος κύματος, απορρίπτοντάς την ενιαία δομή, εξαιτίας της δυσλειτουργίας που θα δημιουργούσε η ύπαρξη δίπολου, εθνικού και ένωσης, με ότι συνεπάγεται αυτό για την αποδοτικότητα. Και οι δύο Γερμανοί αξιωματούχοι δήλωσαν την ικανοποίηση από το υφιστάμενο *status quo* όσον αφορά την Πληροφόρηση σε ενωσιακό επίπεδο (Kaleta, 2017).

Ο Fägersten αναγνωρίζει τη γραφειοκρατική αντίσταση ως κύριο παράγοντα που εμποδίζει την αποτελεσματική συνεργασία σε θέματα πληροφοριών και την πορεία προς μια υπηρεσία στα πρότυπα της κεντρικής υπηρεσία Πληροφοριών των ΗΠΑ. Η γραφειοκρατική αντίσταση οφείλεται είτε σε διαφορετικά συμφέροντα είτε σε διαφορετικές κουλτούρες (Fägersten, 2010). Τα γραφειοκρατικά συμφέροντα αναφέρονται στην τάση των ίδιων των υπηρεσιών Πληροφόρησης να διατηρούν τον πλήρη έλεγχο της Πληροφόρησης που παράγουν προκειμένου να αποκτήσουν εξουσία και επιρροή. Χαρακτηριστικά είναι τα παραδείγματα της Eurorol και της INTCEN, όπου οι εκκλήσεις των πολιτικών σε ενωσιακό επίπεδο για αυξημένη συνεργασία στον τομέα της Πληροφόρησης, δεν αντιμετωπίστηκαν με τον ίδιο ενθουσιασμό από τους οργανισμούς (Fägersten, 2010).

Το εμπόδιο το οποίο προβάλλουν οι γραφειοκράτες σε μια πιθανή συνεργασία σε κεντρικό επίπεδο στην ένωση, έχει τις ρίζες του στην ίδια εθιμοτυπική διαδικασία που διέπει την κοινότητα της πληροφόρησης, η οποία χαρακτηρίζεται από μυστικότητα, πράγμα το οποίο δυσχεραίνει την ανάπτυξη συνεργασίας σε ενωσιακό επίπεδο. Η υιοθέτηση αυτής της αντίληψης, απόρροιά του πάλαι ποτέ ψυχροπολεμικού σκηνικού που καλλιέργησε κουλτούρες υπηρεσιών στην Ευρώπη, μπλοκάρει τους μηχανισμούς ανάπτυξης και υιοθέτησης μιας κοινής κουλτούρας που θα πρέπει να διέπει ένα μελλοντικό κοινό θεσμό. Προκειμένου να καμφθεί το γεγονός αυτό, απαραίτητη κρίνεται μια διαρκής και από κοινού συνεχιζόμενη εκπαίδευση του προσωπικού που ασχολείται με τον τομέα αυτό και η ανάπτυξη ενός κλίματος συνεργασίας που να υιοθετεί την επίτευξη των στόχων σε επίπεδο Ένωσης (Contro, 2018).

---

⁴Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Πληροφοριών της Γερμανίας

⁵Υπηρεσία εσωτερικής ασφάλειας της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας

5. Το παράδειγμα του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν

5.1 Η γέννηση του Χώρου και η κοινή βάση δεδομένων

Το 1985 υπογράφηκε η συμφωνία Σένγκεν μεταξύ πέντε μελών (Βελγίου, Γαλλίας, Γερμανίας, Λουξεμβούργου και Ολλανδίας), η οποία αποσκοπούσε στον τερματισμό της διαδικασίας ελέγχου στο εσωτερικό της δημιουργούμενης ζώνης. Πέντε χρόνια αργότερα κατοχυρώθηκε νομικά η ανωτέρω πράξη, η έναρξη της οποίας το 1995 σήμανε το τέλος της διαδικασίας ελέγχου στα εσωτερικά της ζώνης που δημιουργήθηκε και τη γέννηση αμοιβαίων εξωτερικών συνόρων, όπου οι έλεγχοι πραγματοποιούνται με αμοιβαία αποδεκτές νόρμες. Αμοιβαίες νόρμες θεσπίστηκαν για τη διαδικασία εκδόσεων θεωρήσεων ενιαίου τύπου (visa), αλλά επίσης και των ενεργειών εξέτασης αιτήματος ασύλου, ώστε να καθίσταται δυνατή η απρόσκοπτη ροή ατόμων εσωτερικά της ζώνης, απουσία κινδύνου για τη δημόσια ασφάλεια (Παπαγιάννης, 2001).

Σύμφωνα με το άρθρο 92 του κειμένου, υιοθετήθηκε μία κοινή βάση δεδομένων, το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν (SIS), προκειμένου για το διαμοιρασμό πληροφοριών ανάμεσα στις συμμετέχουσες χώρες. Το SIS είναι η μεγαλύτερη κοινή βάση δεδομένων για τη διατήρηση της δημόσιας ασφάλειας, τη δικαστική συνεργασία και τη διαχείριση των ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα. Τα συμμετέχοντα κράτη παρέχουν καταχωρήσεις, που ονομάζονται "ειδοποιήσεις", σχετικά με ζητούμενα και αγνοούμενα πρόσωπα, απώλεια και κλοπή ιδιοκτησίας και απαγορεύσεις εισόδου (Παπαγιάννης, 2001).

Το 2013, ξεκίνησε η εφαρμογή του SIS II, το οποίο αποτέλεσε μια πιο προηγμένη έκδοση του SIS. Το SIS II παρείχε τη δυνατότητα χρήσης βιομετρικών στοιχείων, νέων τύπων προειδοποιήσεων, τη δυνατότητα σύνδεσης διαφορετικών καταχωρήσεων (όπως μια ειδοποίηση για ένα άτομο και ένα όχημα) και τη δυνατότητα άμεσων ερωτημάτων σχετικά με το σύστημα (Peers, 2013).

Το SIS II, όπως και το SIS, συγκροτείται από μία κεντρική δομή (C.SIS II), ανάλογες κρατικές (N.SIS II) και μια επικοινωνιακή υποδομή μεταξύ αυτών των δύο δομών. Κάθε κράτος μέλος αναλαμβάνει την υποχρέωση και την ευθύνη να δημιουργήσει και να λειτουργήσει το N.SIS II

έτσι ώστε να επιτρέψει και να διευκολύνει την επικοινωνία με την κεντρική δομή και το διαμοιρασμό δεδομένων (Παπαγιάννης, 2008). Επίσης ορίζει την υπηρεσία μέσω της οποίας επιτυγχάνεται ο διαμοιρασμός των συμπληρωματικών πληροφοριών («γραφεία SIRENE»)⁶. Στα γραφεία αυτά απευθύνονται όλες οι κρατικές υπηρεσίες οι οποίες εμπλέκονται στο σύστημα για αιτήματα συμπληρωματικής πληροφόρησης πάνω σε εθνικές καταχωρήσεις.

Πρόσβαση στις καταχωρίσεις του SIS II έχουν μόνον οι υπηρεσίες που σχετίζονται με τη διεξαγωγή συνοριακών, αστυνομικών και τελωνειακών ελέγχων στην εξωτερική ενιαία ζώνη ή εσωτερικά αντίστοιχου κράτους μέλους. Οι εθνικές δικαστικές αρχές και οι οικείες αρχές που έχουν συντονιστικές αρμοδιότητες μπορούν επίσης να αποκτήσουν πρόσβαση σε αυτά τα δεδομένα. Παράλληλα, δυνατότητα πρόσβασης στις καταχωρίσεις του SIS II έχουν και οι αρμόδιες αρχές για έκδοση αδειών διαμονής και για ζητήματα κυκλοφορίας υπηκόων τρίτων κρατών, καθώς και οι αρχές ταξινόμησης οχημάτων σχετικά με κλαπέντα οχήματα, πινακίδες οχημάτων και άδειες κυκλοφορίας. Σε συγκεκριμένες καταχωρίσεις, πρόσβαση έχουν η Europol και η Eurojust ανάλογα με τις αρμοδιότητές τους (Peers, 2013).

Για την αναζήτηση δεδομένων, τα κράτη μέλη υποβάλλουν ερωτήματα (Queries) στο κεντρικό SIS II, στο εθνικό αντίγραφο τους ή και στα δύο. Το SIS II είναι γενικά διαθέσιμο στους τελικούς χρήστες του μέσω των εθνικών συστημάτων τους.

Για τη βέλτιστη διαχείριση των κινδύνων που προκύπτουν από την αυξανόμενη ροή προσφύγων και άλλων ζητημάτων, η Επιτροπή της Ενώσεως το 2016, ανακοίνωσε την πρόθεσή της για την ισχυροποίηση των συστημάτων πληροφοριών του Ευρωπαϊκού οικοδομήματος, με σκοπό την ενδυνάμωση της εσωτερικής ασφάλειας⁷.

Οι τρεις νέοι κανονισμοί σχετικά με την χρήση του SISII, οι οποίοι δημοσιεύθηκαν τον Δεκέμβριο του 2018, αφορούν ζητήματα αστυνομικής και δικαστικής σύμπραξης, ζητήματα διασυνοριακών ενεργειών ελέγχων και το ζήτημα της επιστροφής ατόμων από τρίτα κράτη των οποίων η παρουσία στον χώρο στερείται νομιμότητας.

Ειδικότερα, ο πρώτος Κανονισμός⁸ που αφορά τη σύμπραξη αστυνομικών και δικαστικών υπηρεσιών, προβλέπει ότι οι αρμόδιες αρχές υποχρεούνται πλέον να ενημερώνουν το σύστημα όταν υπάρχει υπόνοια τέλεσης εγκλήματος, και να στρέφονται σε διαδικασίες για

---

⁶Supplementary Information Request at the National Entries

⁷European Commission – Press release, Commission launches discussion on future framework for stronger and smarter information systems for border management and internal security, Brussels, 6 April 2016

⁸Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1862 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) στον τομέα της αστυνομικής συνεργασίας και της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, την τροποποίηση και κατάργηση της απόφασης 2007/533/ΔΕΥ του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1986/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της απόφασης 2010/261/ΕΕ της Επιτροπής ΟJ L 312, 7.12.2018, p. 56–106

την απόκτηση σχετικής πληροφόρησης για τη διαλεύκανση παρανόμων ενεργειών. Στην Ευροπολ δίδεται δικαίωμα εισόδου σε όλο το φάσμα των καταχωρήσεων του SIS για άτομα συνδεδεμένα με το φαινόμενο της τρομοκρατίας, προκειμένου να εξακριβώνει την ύπαρξη σχετικών δεδομένων που διατηρεί και η ίδια. Για τη βελτίωση της επιχειρησιακής της λειτουργίας, είσοδο στο σύστημα αποκτά και η Frontex⁹.

Σύμφωνα με τον δεύτερο Κανονισμό¹⁰ που αφορά τον τομέα των συνοριακών ελέγχων, γίνεται αξιοποίηση βιομετρικών δεδομένων και συγκεκριμένα παλαμικών και δακτυλικών αποτυπωμάτων καθώς και φωτογραφιών ατόμων με στόχο την ταυτοποίηση, επιτυγχάνοντας συνεκτικότητα ως προς τις ενέργειες διασυνοριακών εξακριβώσεων .

Σύμφωνα με τον τρίτο Κανονισμό,¹¹ σχετικά με τον επαναπατρισμό ατόμων οι οποίοι στερούνται νόμιμης διαμονής, οι χώρες οφείλουν να θέτουν στο σύστημα ειδοποιήσεις για επαναπατρισμό, αλλά και τυχόν απαγορεύσεις που επιβάλλονται σε υπηκόους τρίτων χωρών, προκειμένου να αποφευχθεί η είσοδός τους στο Σένγκεν. Οι ειδοποιήσεις αυτές έχουν μόνο τα δεδομένα που απαιτούνται για τον προσδιορισμό των ατόμων που αφορούν, ώστε οι σχετικές υπηρεσίες να μπορούν να κρίνουν καταλλήλως και επακόλουθα να προβαίνουν σε διαφύλαξη αυτών, από άτομα που σχετίζονται με εγκληματικές ενέργειες.

Εν γένει, οι κανονισμοί προβλέπουν πρόσθετες κατηγορίες καταχωρίσεων στο σύστημα, όπως:

- καταχωρίσεις για τη διενέργεια εξακριβωτικών ελέγχων
- καταχωρίσεις για άγνωστους υπόπτους ή καταζητούμενους
- ειδοποιήσεις για ανηλίκους για τους οποίους ενέχεται η περίπτωση αρπαγής από κάποιον γονέα τους, καθώς και για παιδιά και ευάλωτα άτομα τα οποία πρέπει να εμποδίζονται να ταξιδέψουν για τη δική τους προστασία
- Ειδοποιήσεις για επαναπατρισμό για πρόσωπα από τρίτα κράτη

Σε ότι αφορά τους τύπους δεδομένων, οι κανονισμοί προβλέπουν τη δυνατότητα χρήσης εικόνων προσώπου για τους σκοπούς της ταυτοποίησης καθώς και την

---

⁹Οργανισμός Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής

¹⁰Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1861 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν (SIS) στον τομέα των συνοριακών ελέγχων, την τροποποίηση της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας Σένγκεν και την τροποποίηση και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1987/2006 ΟJ L 312, 7.12.2018, p. 14–55

¹¹Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1860 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν για την επιστροφή παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών ΟJL 312, 7.12.2018, p. 1–13

προσθήκη προφίλ DNA για την ευκολότερη εξακρίβωση της ταυτότητας εξαφανισμένων προσώπων, όταν δεν υπάρχουν δακτυλικά αποτυπώματα, φωτογραφίες ή εικόνες προσώπου ή δεν είναι αξιοποιήσιμα για την εξακρίβωση της ταυτότητας (Fiodorova, 2018).

Το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν με τις επικείμενες αλλαγές ενισχύεται συμβάλλοντας έτσι στις δράσεις κατά των ειδικών εγκλημάτων βίας καθώς και την αντιμετώπιση παρανόμων ενεργειών με οργανωμένη δομή. Η επιτυχία της κοινής αυτής βάσης έχει επιβεβαιωθεί στο παρελθόν με πολλαπλούς τρόπους. Αυτή την στιγμή το SIS II διανύει το κατώφλι μιας νέας εποχής που θα οδηγήσει σε υψηλότερο επίπεδο αξιοποίησής του.

5.2 Μελέτη Περίπτωσης

5.2.1 Πλαίσιο της έρευνας

Η κοινή βάση δεδομένων του Σένγκεν χρησιμοποιείται ευρέως από τις Υπηρεσίες επιβολής του Νόμου, τις τελωνειακές αρχές αλλά και τις υπηρεσίες πληροφοριών, για την παροχή αλλά και την απόκτηση πληροφοριών που οδηγούν σε περαιτέρω πληροφόρηση (Μονρογ, 2018). Το σύστημα με την κεντρική δομή του, τις περιφερειακές δομές, την κάλυψη των πόρων του από τα κονδύλια των χωρών παρουσιάζει πολλές ομοιότητες με την προτεινομένη κεντρική υπηρεσία Πληροφοριών, όσον αφορά το δομικό της σχήμα, την γενικότερη λειτουργία αλλά και το καθεστώς εποπτείας. Στην παρούσα μελέτη περίπτωσης θα εξεταστεί η χρήση του συστήματος Πληροφοριών Σένγκεν κατά το χρονικό διάστημα 2014-2018, όσον αφορά τις ειδοποιήσεις στις οποίες προβαίνουν τα κράτη για πρόσωπα, τόσο συνολικά όσο και ειδικότερα για τους διακριτικούς ελέγχους. Διακριτικός έλεγχος είναι ένα μέτρο το οποίο εξυπηρετεί στο να λάβει γνώση μία χώρα των συναντήσεων και κινήσεων αυτού που τίθεται σε παρακολούθηση (Μονρογ, 2018). Καταγράφοντας την τάση ως προς την χρήση του SIS, υπό το πρίσμα του κινδύνου που δημιουργεί το φαινόμενο της τρομοκρατίας και της παράτυπης μεταναστεύσεως, θα μελετηθεί το κατά πόσο τα φαινόμενα αυτά οδηγούν σε περαιτέρω αξιοποίηση της πλατφόρμας. Στην περίπτωση θετικής απάντησης αυτό συνηγορεί ως προς τη δημιουργία μιας κεντρικής υπηρεσίας Πληροφοριών.

5.2.2 Ερωτήματα και υποθέσεις

Η μελέτη προσπαθεί να απαντήσει στο εξής το ερευνητικό ερώτημα: « Ποια είναι η τάση των ευρωπαϊκών κρατών, όσον αφορά τις ειδοποιήσεις στις οποίες προβαίνουν στην κοινή βάση δεδομένων Σένγκεν, τόσο για πρόσωπα, αλλά και διακριτικούς ελέγχους. Υπάρχει αύξηση των «hits»¹² σε ξένες καταχωρήσεις; Πως σχετίζεται αυτό με τα χτυπήματα στις μεγάλες

---

¹² Σύμφωνα με το εγχειρίδιο χρήσης SIRENE ένα hit εμφανίζεται όταν πληρούνται οι ακόλουθες απαιτήσεις : λαμβάνει χώρα μια αναζήτηση από χρήση της πλατφόρμας, εμφανίζεται ειδοποίηση από άλλη χώρα, υπάρχει ταύτιση δεδομένων αναζήτησης και ειδοποίησης και απαιτούνται επιπρόσθετες ενέργειες λόγω αυτού.

ευρωπαϊκές πρωτεύουσες; Η καταχώρηση ειδοποιήσεων όσον αφορά τα πρόσωπα σχετίζεται με τη συλλήψεις για την τρομοκρατία στην Ένωση και τις συνδεδεμένες χώρες; Υπάρχει συνάφεια μεταξύ της παράτυπης μετανάστευσης στην Ένωση και των καταχωρήσεων όσον αφορά τα πρόσωπα;

Οι απαντήσεις θα δοθούν μέσω της περιγραφικής στατιστικής ανάλυσης των δεδομένων που αφορούν στη χρήση δεδομένων για το Σένγκεν κατά την περίοδο 2014-2018, καθώς και την ανάλυση αναφορικά με τη συσχέτιση των καταχωρήσεων για τα πρόσωπα, με τις συλλήψεις για την τρομοκρατία, καθώς και τον αριθμό των προσώπων οι οποίοι εντοπίστηκαν με μη νόμιμο τύπο διαμονής.

Γίνεται η υπόθεση ότι η συνεργασία και ο διαμοιρασμός των Πληροφοριών μέσω των κοινής βάσης δεδομένων και της σχετικής συνεργασίας από τα γραφεία SIRENE για τις συμπληρωματικές πληροφορίες, αναφορικά με τις ειδοποιήσεις για πρόσωπα, αυξάνεται σταδιακά κατά την περίοδο 2014-2018, υπό το πρίσμα των χτυπημάτων στις μεγάλες ευρωπαϊκές πρωτεύουσες. Αυξανόμενος αναμένεται να είναι και ο αριθμός των «hits» σε ξένες ειδοποιήσεις, για τους ως άνω αναφερόμενους λόγους, πράγμα το οποίο δηλώνει την επιθυμία πρόσβασης σε πληροφόρηση που κατέχεται από άλλη χώρα. Αναμένεται η έρευνα να δείξει ότι η καταχώρηση ειδοποιήσεων για πρόσωπα σχετίζεται με συλλήψεις όσον αφορά την τρομοκρατία, καθώς και με τον αριθμό των ανευρισκόμενων προσώπων από τρίτο κράτος, οι οποίοι στερούνται νόμιμης διαμονής. Σκοπός είναι να δειχθεί ότι η παράτυπη μετανάστευση και η τρομοκρατία αποδεδειγμένα οδηγούν στην ανάγκη για αυξημένη πληροφόρηση, πράγμα το οποίο απορρέει μέσω των συμπερασμάτων από το SISII, και για το λόγο αυτό προτείνεται η υπερπήδηση των εμποδίων που θέτουν φραγμούς στη δημιουργία μιας Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφόρησης.

5.2.3 Προέλευση δεδομένων και μεταβλητές

Τα δεδομένα τα οποία χρησιμοποιήθηκαν στην εργασία προέρχονται από ελεύθερες πηγές στο διαδίκτυο. Όσον αφορά τα δεδομένα που αφορούν το Σύστημα Σένγκεν, και πιο συγκεκριμένα τις συνολικές καταχωρήσεις για τα πρόσωπα για κάθε κράτος-μέλος, τον συνολικό αριθμό διακριτικών ελέγχων καθώς και τα «hits» χωρών σε καταχωρήσεις από άλλες χώρες, συλλέχθηκαν από τις αντίστοιχες εκθέσεις του EU-LISA¹³. Όσον αφορά τα δεδομένα για τις συλλήψεις που έλαβαν χώρα το 2018 για την τρομοκρατία, συλλέχθηκαν από την ετήσια έκθεση TESAT¹⁴ της Europol. Τέλος όσον αφορά τους υπηκόους τρίτων κρατών που βρέθηκαν χωρίς νόμιμη διαμονή στο έδαφος της ΕΕ, αντλήθηκαν από την

---

¹³Υπηρεσία της ΕΕ για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης

¹⁴Έκθεση για την κατάσταση και την τάση της Τρομοκρατίας της EUROPOL

Eurostat¹⁵. Τα αναλυτικά στοιχεία των εκθέσεων τα οποία χρησιμοποιήθηκαν στην έρευνα παραθέτονται στα Παραρτήματα (Α-Η).

Για τη διευκόλυνση της πραγματοποίησης της έρευνας η οποία πραγματοποιήθηκε με τη χρήση του προγράμματος Microsoft Excel, αλλά και με το πρόγραμμα SPSS 25 οι μεταβλητές που εξετάζονται κωδικοποιήθηκαν ως ακολούθως:

P_ALLERTS_18 : Καταχωρήσεις που αφορούν πρόσωπα για το έτος 2018 ανά χώρα

TER_AR_18 : Συλλήψεις για τρομοκρατία για το έτος 2018 ανά χώρα

IR_STAY_2018 : αριθμός ατόμων τρίτου κράτους που βρέθηκαν να έχουν μη νόμιμη διαμονή το έτος 2018

5.2.4 Παράθεση ευρημάτων

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Όσον αφορά το έτος 2014 , οι μέσες ειδοποιήσεις που αφορούν πρόσωπα ανήλθαν στον αριθμό των 28492 , η τυπική απόκλιση ήταν 54084 από την οποία εμφανίζεται και η μεγάλη διαφοροποίηση μεταξύ των χωρών που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τη μετανάστευση και αυτών που δε πλήττονται από το εν λόγω φαινόμενο. Συνολικά οι ειδοποιήσεις έφτασαν τον αριθμό των 797764.

Το έτος 2015 οι μέσες ειδοποιήσεις που αφορούν πρόσωπα ήταν μικρότερη από το 2014 και έφτασε τον αριθμό των 27355 η τυπική απόκλιση βρέθηκε στο 48962, πράγμα το οποίο δείχνει ότι μειώθηκε η διαφοροποίηση μεταξύ των χωρών, ενώ συνολικά κυμανθήκαν στον αριθμό των 793318.

Το έτος 2016 οι μέσες ειδοποιήσεις που αφορούν τα πρόσωπα ήταν μεγαλύτερη και από τα δύο προηγούμενα έτη και έφτασε τον αριθμό των 28621, η τυπική απόκλιση βρέθηκε στο 49113, ,ενώ συνολικά κυμανθήκαν στον αριθμό των 830002.

Το έτος 2017 με την προσθήκη και της Κροατίας στο σύστημα οι μέσες ειδοποιήσεις που αφορούν πρόσωπα παρουσίασε αύξηση και έφτασε τον αριθμό των 29893, η τυπική απόκλιση υπήρξε σημαντική και βρέθηκε στο 53204 δείχνοντας μια μεγάλη διαφορά ανάμεσα των χωρών, ενώ συνολικά κυμανθήκαν στον αριθμό των 896791 .

Το έτος 2018 οι μέσες ειδοποιήσεις που αφορούν πρόσωπα σημείωσε την μεγαλύτερη τιμή της, αγγίζοντας τον αριθμό των 31183. Μεγάλη υπήρξε η τυπική απόκλιση ευρισκομένη στο

---

¹⁵Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη συγκέντρωση και δημοσίευση στατιστικών μελετών αναφορικά με κράτη της ΕΕ

55898, ενώ συνολικά οι ειδοποιήσεις κυμανθήκαν στον αριθμό των 935497, καταγράφοντας τη μεγαλύτερη τιμή του ερευνώμενου χρονικού διαστήματος.

Ο μέγιστος αριθμός ειδοποιήσεων από κράτος παρατηρήθηκε το 2014 από την Ιταλία με 271254, η οποία διαχρονικά στην πενταετία ήταν πρώτη σε καταχωρήσεις ανά έτος. Στη δεύτερη θέση των καταχωρήσεων ήταν σταθερά η Γαλλία, γεγονός το οποίο αποδίδεται τόσο στο μεταναστευτικό θέμα όσο και στο φαινόμενο της τρομοκρατίας. Ειδικότερα η Γαλλία παρουσίασε σταδιακή ετήσια αύξηση μεταξύ 2014 έως 2018. Οι λιγότερες καταχωρήσεις πραγματοποιήθηκαν από την Ισλανδία και ήταν οι 41 του 2014, ενώ κατά τη διάρκεια της πενταετίας διατήρησε σταθερά τη τελευταία θέση στις ειδοποιήσεις.

Σχετικά με τους υπηκόους τρίτου κράτους οι οποίοι ανευρέθηκαν με μη τυπική διαμονή, ο αριθμός τους εκτοξεύθηκε το έτος 2015 όπου και ανήλθε στον αριθμό των 2170070. Η μεταβλητή κατέγραψε τη υψηλότερη τιμή της το έτος 2015 και αφορούσε τον ελληνικό χώρο όπου ανευρέθηκαν 911470 άτομα τα οποία στερούνταν των απαραίτητων εγγράφων για τη νόμιμη διαμονή τους. Η Γερμανία καταγράφει επίσης μεγάλους αριθμούς παραμένοντας σταθερά στην πρώτη θέση πλην του έτους 2015. Ιδιαίτερο θέμα αντιμετωπίζει και η Γαλλία, η οποία κυμαίνεται μεταξύ δεύτερης και τρίτης θέσης. Χώρες οι οποίες επίσης πλήττονται σημαντικά από το φαινόμενο είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ουγγαρία, η Ισπανία, η Ιταλία και η Αυστρία. Στον αντίποδα κράτη που εμφανίζουν ασήμαντους αριθμούς αποτελούν το Λιχτενστάιν, η Λετονία, το Λουξεμβούργο και η Ισλανδία. Ειδικότερα στην τελευταία συνολικά για όλη την πενταετία εντοπίστηκαν μόνο 45 άτομα.

Οι συλλήψεις ατόμων τα οποία σχετίζονται με την τρομοκρατία κατέγραψαν το μεγαλύτερο αριθμό τους στη Γαλλία το 2016 (456). Η Γαλλία ήταν πρώτη σε συλλήψεις για το διάστημα της πενταετίας 2014-2018 (1839), έχοντας σταθερά την πρώτη θέση για κάθε έτος πλην του 2017, όπου την ξεπέρασε το Ηνωμένο Βασίλειο (412). Στις χώρες με μεγάλο αριθμό συλλήψεων συγκαταλέγονται η Ισπανία και το Βέλγιο. Τα αποτελέσματα αυτά είναι άμεσα συνδεδεμένα με τρομοκρατικά χτυπήματα και έρχονται ως απόρροια των ενεργειών της κάθε χώρας σε απάντηση αυτών. Αμέσως μετά από τις χώρες αυτές έρχεται ένα γκρουπ χωρών συμπεριλαμβανόμενων της Ιταλίας, της Γερμανίας, της Αυστρίας και της Ολλανδίας, με τη Γερμανία να παρουσιάζει άνοδο τα έτη 2017 και 2018 (58 και 59 αντίστοιχα). Τέλος ακριβώς στην αντίθετη πλευρά βρίσκονται χώρες όπως Κροατία, Ισλανδία, Λουξεμβούργο, Λιχτενστάιν, Λιθουανία, Μάλτα, Νορβηγία και Ελβετία οι οποίες δεν είχαν καμία σύλληψη στο διάστημα 2014-2018.

Αναφορικά με τα χτυπήματα (hits) σε καταχωρήσεις άλλου κράτους στο χρονικό διάστημα της έρευνας, παρατηρήθηκε ετήσια αύξηση, τόσο στις συνολικές όσο και πιο συγκεκριμένα για αυτές που αναφέρονται σε πρόσωπα του άρθρου 36 (διακριτικοί έλεγχοι).

Πιο συγκεκριμένα:

- τα (hits) σε καταχωρήσεις τρίτου κράτους για όλες τις κατηγορίες, παρουσίασαν αύξηση, καταγράφοντας τη μεγαλύτερη μεταβολή το χρονικό διάστημα 2015-2016, η οποία ήταν 28%.
- αντίστοιχα αύξηση παρουσίασαν τα χτυπήματα (hits) σε καταχωρήσεις ετέρου μέλους, όσον αφορά τα πρόσωπα τα οποία προβλέπονται στο άρθρο 36 της απόφασης για το SIS II. Ιδιαίτερα αύξηση παρατηρείται το χρονικό διάστημα 2016-2017, με την ποσοστιαία μεταβολή να ανέρχεται στο 77%, όπως παρουσιάζεται και εκτενέστερα στον Πίνακα 1.

Πίνακας 1: Ποσοστιαία μεταβολή «hits» σε καταχωρήσεις άλλης χώρας (συνολικά και πρόσωπα)

ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	PERCENTAGE CHANGE (HITS ON FOREIGN ALERTS)	PERCENTAGE CHANGE (HITS F.A. FOR ARTICLE 36)
2014-2015	22%	43%
2015-2016	28%	77%
2016-2017	21%	31%
2017-2018	10%	12%

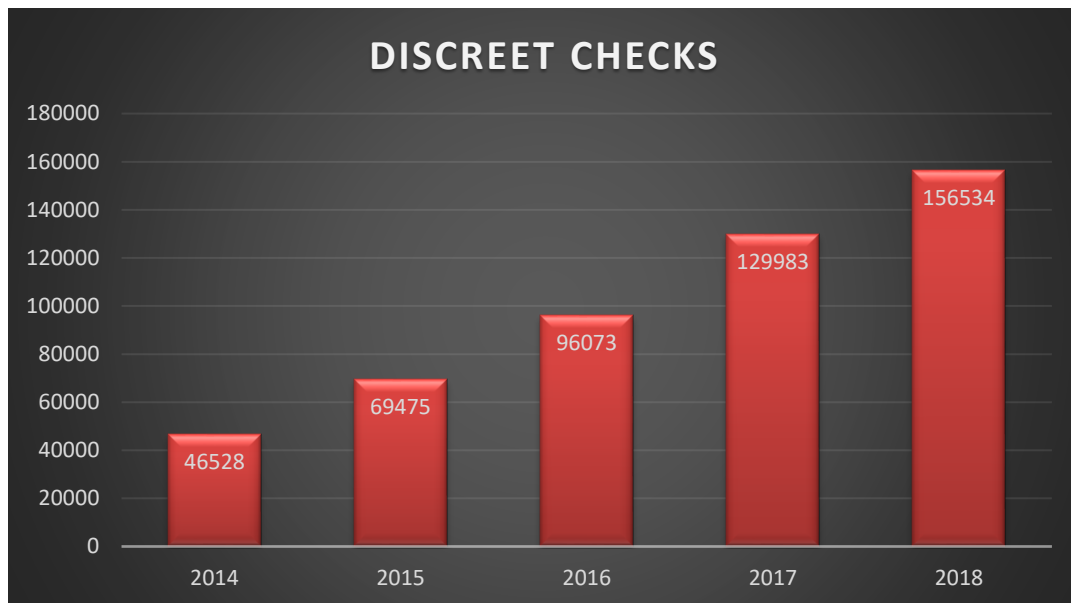
Η πιθανότερη αιτία για τη μεταβολή στα χτυπήματα σε καταχωρήσεις τρίτων, που παρατηρείται κατά το διάστημα 2015-2016, είναι το τρομοκρατικό χτύπημα στο Μπατακλάν στις 13 Νοέμβριου 2015, το οποίο προκάλεσε συναγερμό στις υπηρεσίες Πληροφοριών σε όλη την Ευρώπη. Αντίστοιχα η έντονη μεταβολή που παρατηρείται σε χτυπήματα στη βάση δεδομένων του SISII, για καταχωρήσεις άλλου κράτους-μέλους αναφορικά με τους διακριτικούς ελέγχους, οφείλεται κατά την άποψη του συγγραφέα στα αλληπάλληλα χτυπήματα που έλαβαν χώρα μεταξύ 2016 και 2017 σε Βρυξέλλες, Νίκαια, Βερολίνο κ.α. Ενδεικτικά στον Πίνακα 2 καταγράφονται τα σημαντικότερα τρομοκρατικά χτυπήματα για το ερευνώμενο διάστημα.

Πίνακας 2: Σημαντικότερα τρομοκρατικά χτυπήματα διαστήματος 2014-2108

Τρομοκρατικές επιθέσεις σε κράτος μέλος της ΕΕ την περίοδο 2014-2018	
13/11/2015	Παρίσι-Γαλλία
22/03/2016	Βρυξέλλες-Βέλγιο
14/07/2016	Νίκαια-Γαλλία
19/12/2016	Βερολίνο-Γερμανία
22/05/2017	Μάντσεστερ-Ηνωμένο Βασίλειο
03/06/2017	Λονδίνο-Ηνωμένο Βασίλειο
17/08/2017	Βαρκελώνη-Ισπανία
25/08/2017	Βρυξέλλες-Βέλγιο
12/05/2018	Παρίσι - Γαλλία

Οι καταχωρήσεις για διακριτικούς ελέγχους, στις οποίες προβαίνουν τα μέλη στο σύστημα κατά το χρονικό διάστημα 2014-2018 εμφανίζουν σταδιακή άνοδο ανά έτος, αρχόμενες από 46528 και φτάνοντας στον αριθμό των 156534. Ραγδαία αύξηση σημειώνεται κατά το διάστημα 2014 - 2015, την επόμενη της θέσης σε λειτουργία του νέου συστήματος πληροφοριών Σένγκεν. Η μεταβολή αυτή ανήλθε σε ποσοστό 49% μεταξύ των δύο ετών. Ο αριθμός αυτών των ελέγχων απεικονίζεται στο Γράφημα 1.

Γράφημα 1: Μεταβολή διακριτικών ελέγχων κατά το διάστημα 2014-2018

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ

Σκοπός της έρευνας είναι η μελέτη της συσχέτισης των ειδοποιήσεων για πρόσωπα από τις χώρες που μετέχουν στο σύστημα με τις αντίστοιχες συλλήψεις τους για τρομοκρατία και τους πολίτες τρίτης χώρας που βρέθηκαν άνευ τυπικής διαμονής στο χώρο της ΕΕ και σε κράτος συνδεδεμένο με αυτήν. Η επιλογή του έτους 2018 έγκειται στο γεγονός ότι αποτελεί το πιο πρόσφατο χρονικό διάστημα για το οποίο υπάρχουν δεδομένα για τις καταχωρήσεις για τα πρόσωπα καθώς και τις δύο άλλες μεταβλητές.

Πιο συγκεκριμένα η πρώτη εξεταζόμενη υπόθεση και η εναλλακτική αυτής είναι :

H0: Μη ύπαρξη σχέσης μεταξύ των ειδοποιήσεων που καταχωρούνται για πρόσωπα και των συλλήψεων για την τρομοκρατία.

H1: Υφίσταται σχέση μεταξύ των ειδοποιήσεων που καταχωρούνται για πρόσωπα και των συλλήψεων για την τρομοκρατία.

Προκειμένου για την προσέγγιση της ανωτέρω υπόθεσης, πραγματοποιήθηκε ανάλυση συσχέτισης με τη χρήση του στατιστικού πακέτου SPSS 25.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε για 18 χώρες , οι οποίες σύμφωνα με την έκθεση της Europol πραγματοποίησαν συλλήψεις για το έτος 2018 και τα δεδομένα αναφέρονται στα παραρτήματα ΣΤ και Η .

Πριν τη επιλογή του δείκτη που επιλέχθηκε, ο οποίος ήταν ο μη παραμετρικός συντελεστής Spearman(rho), πραγματοποιήθηκε έλεγχος για την κανονικότητα των δεδομένων, τόσο για τη μεταβλητή TER_AR_18 όσο και για τη μεταβλητή P_ALLERTS_18 μέσω της ασυμμετρίας των τιμών της, από την επιλογή **Frequencies** του SPSS (Πίνακας 3). Ο λόγος ο οποίος προέκυψε αναφορικά με τη μεταβλητή TER_AR_18 είναι $skewness/std.Error\ of\ skewness = 2,320/0,536 = 4,328$ και επειδή είναι εκτός του διαστήματος $[-2,2]$, τα δεδομένα δεν κατανέμονται κανονικά (Κατσή κ.α.,2010).

Για τη μεταβλητή P_ALLERTS_18, δίδεται το ακόλουθο αποτέλεσμα: $skewness/std.Error\ of\ skewness = 2,202/0,536 = 4,108$. Το αποτέλεσμα, είναι εκτός του διαστήματος $[-2,2]$ και για το λόγο αυτό τα δεδομένα δεν ακολουθούν την κανονική κατανομή (Κατσή κ.α.,2010).

Πίνακας 3 : Μέτρα περιγραφικής στατιστικής για TER_AR_18 και P_ALLERTS_18

		Statistics	
		TER_AR_18	P_ALLERTS_18
N	Valid	18	18
	Missing	0	0
Skewness		2,320	2,202
Std. Error of Skewness		,536	,536
Kurtosis		4,809	4,059
Std. Error of Kurtosis		1,038	1,038

Στον Πίνακα 4 απεικονίζεται ο συντελεστής συσχέτισης Spearman's (rho) για τις μεταβλητές TER_AR_18 και P_ALLERTS_18

Πίνακας 4: Αποτελέσματα συσχέτισης TER_AR_18 και P_ALLERTS_18

			Correlations	
			TER_AR_18	P_ALLERTS_18
Spearman'srho	TER_AR_18	CorrelationCoefficient	1,000	,743**
		Sig. (2-tailed)	.	,000
		N	18	18
	P_ALLERTS_18	CorrelationCoefficient	,743**	1,000
		Sig. (2-tailed)	,000	.
		N	18	18

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Από τον πίνακα συμπεραίνεται ότι η τιμή p είναι πολύ μικρότερη από το επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας του 5 % και ως εκ τούτου η εναλλακτική υπόθεση ότι υπάρχει μία στατιστικά σημαντική σχέση ανάμεσα στις μεταβλητές TER_AR_18 και P_ALLERTS_18 δεν μπορεί να απορριφθεί. Ερμηνευτικά για το συντελεστή συσχέτισης ρ , η τιμή αυτού (0,743), φανερώνει μια ισχυρή θετική σχέση (Prion&Haerling, 2014), ανάμεσα στις ειδοποιήσεις που τίθενται για πρόσωπα και στις συλλήψεις για την τρομοκρατία.

Η δεύτερη εξεταζόμενη υπόθεση της έρευνας έχει ως ακολούθως

H0: Μη ύπαρξη σχέσης μεταξύ των ειδοποιήσεων που καταχωρούνται για πρόσωπα και των προσώπων από τρίτα κράτη που ανευρίσκονται με μη τυπική διαμόρφωση στην ΕΕ.

H1: Υφίσταται σχέση μεταξύ των ειδοποιήσεων που καταχωρούνται για πρόσωπα και των προσώπων από τρίτα κράτη που ανευρίσκονται με μη τυπική διαμόρφωση στην ΕΕ.

Για τη υπόθεση αυτή εξετάζονται δεδομένα από 30 χώρες, ως δίνονται στα Παρατήματα ΣΤ και Ζ. Με την ανάλογη διαδικασία που ακολουθήθηκε για τα δεδομένα της πρώτης υπόθεσης επιλέχτηκε ο μη παραμετρικός συντελεστής Spearman (ρ), καθώς διαπιστώνεται η μη κανονικότητα των δεδομένων, τόσο της μεταβλητής P_ALLERTS_18, όσο και της μεταβλητής IR_STAY_18 μέσω της ασυμμετρίας των τιμών τους, από την επιλογή **Frequencies** του SPSS (Πίνακας 5). Το αποτέλεσμα για το λόγο skewness/std. Error of skewness και για τις δύο είναι εκτός του διαστήματος [-2,2] και για το λόγο αυτό τα δεδομένα δεν ακολουθούν την κανονική κατανομή (Κατσής κ.α.,2010).

Πίνακας 5 : Μέτρα περιγραφικής στατιστικής για IR_STAY_18 και P_ALLERTS_18

		Statistics	
		P_ALLERTS_18	IR_STAY_18
N	Valid	30	30
	Missing	0	0
Skewness		2,950	2,214
Std. Error of Skewness		,427	,427
Kurtosis		8,494	4,101
Std. Error of Kurtosis		,833	,833

Στον Πίνακα 6 απεικονίζεται ο συντελεστής συσχέτισης Spearman's (ρ) για τις μεταβλητές P_ALLERTS_18 και IR_STAY_18.

Πίνακας 6 : Αποτελέσματα συσχέτισης υπηκόων τρίτου κράτους οι οποίοι ανευρέθηκαν με μη τυπική διαμονή και των ειδοποιήσεων που τίθενται για πρόσωπα

Correlations

			P_ALLERTS_18	IR_STAY_18
Spearman's rho	P_ALLERTS_18	CorrelationCoefficient	1,000	,871**
		Sig. (2-tailed)	.	,000
		N	30	30
	IR_STAY_18	CorrelationCoefficient	,871**	1,000
		Sig. (2-tailed)	,000	.
		N	29	29

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Η τιμή ρ είναι πολύ μικρότερη από το επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας του 5 % και για αυτό το λόγο η εναλλακτική υπόθεση ότι υφίσταται στατιστικά σημαντική σχέση ανάμεσα στις μεταβλητές P_ALLERTS_18 και IR_STAY_18 δεν μπορεί να απορριφθεί. Η ερμηνεία του συντελεστή συσχέτισης (ρ), από την προκύψασα τιμή 0,871, δίδει μία πολύ ισχυρή θετική σχέση μεταξύ των δύο μεταβλητών (Prion&Haerling, 2014).

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

Συμπερασματικά, παρατηρείται συνολικά μια τάση αύξησης των καταχωρήσεων του SISII στις κατηγορίες που αφορούν πρόσωπα για το χρονικό διάστημα 2014-2018 . Η τάση αυτή πιθανόν οφείλεται σε διάφορους παράγοντες και ανάγκες των κρατών, όμως αδιαμφισβήτητα συνδέεται με τα αυξημένα κρούσματα τρομοκρατίας εντός της ΕΕ, καθώς και με την μεταναστευτική κρίση. Συνεπώς, όταν ένα κράτος μέλος έχει έρθει αντιμέτωπο με μια τρομοκρατική επίθεση ή υπάρχει υψηλός κίνδυνος γι' αυτήν λόγω άλλων τρομοκρατικών επιθέσεων σε γειτονικές χώρες, τότε το κράτος μέλος στρέφεται, στην περαιτέρω χρήση του SISII. Ίδια συμπεριφορά παρατηρείται και για τις χώρες που πλήττονται από την μεταναστευτική κρίση. Η διαπίστωση αυτή επιβεβαιώνει τόσο την ανάγκη χρήσης της Πληροφόρησης όσο και την επιτυχία εφαρμογής του SISII. Ειδικά παρατηρείται μια σταθερή αύξηση στην κατηγορία των διακριτικών ελέγχων. Επιπλέον διαπιστώνεται, με αναφορά στο έτος 2018, ότι υπάρχει ισχυρή σχέση μεταξύ των συλλήψεων για την τρομοκρατία στην ΕΕ και των καταχωρήσεων για πρόσωπα, στις οποίες προέβησαν οι χώρες. Επίσης υπάρχει μία πολύ ισχυρή σχέση μεταξύ του αριθμού των προσώπων που βρέθηκαν χωρίς τα απαραίτητα έγγραφα για τη διαμονή τους στην ΕΕ και σε χώρο συνδεδεμένο με αυτήν και των καταχωρήσεων για πρόσωπα, στις οποίες προέβησαν οι χώρες. Ενδεικτικό των διαπιστώσεων είναι ότι οι χώρες της ΕΕ έχουν την τάση διαμοιρασμού πληροφοριών με άλλες χώρες, καθώς επιζητούν την πρόσβαση σε πληροφορίες που προέρχονται από άλλες χώρες της ΕΕ. Αυτή η

ανάγκη εντείνεται όταν υπάρχουν τρομοκρατικές ενέργειες, οι οποίες απαιτούν άμεση απάντηση, όπως επίσης και παράτυπη μετανάστευση. Η εκμετάλλευση της κοινής βάσης δεδομένων του συστήματος SISII προσδίδει προστιθέμενη αξία στην ΕΕ και ο ρόλος του καθίσταται ιδιαίτερα σημαντικός για τη διαχείριση των σοβαρών κινδύνων τους οποίους αντιμετωπίζει η Γηραιά Ήπειρος.

6. Συμπεράσματα

Η ανά χείρας διπλωματική εργασία μελέτησε, στον βαθμό που η βιβλιογραφική επισκόπηση κατέστησε κάτι τέτοιο εφικτό, το θεωρητικό υπόβαθρο της έννοιας της Πληροφόρησης και των υπηρεσιών Πληροφόρησης, εστιάζοντας στις υπηρεσίες Πληροφόρησης στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού οικοδομήματος, εξετάζοντας ταυτόχρονα την προοπτική δημιουργίας μιας νέας Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφόρησης σε επίπεδο Ένωσης.

Η Πληροφόρηση διαδραμάτιζε πάντα έναν ζωτικό ρόλο στη διαμόρφωση των αντιλήψεων απειλής, τουτέστιν στον προσδιορισμό των απειλών. Η συνεχώς αυξανόμενη σημασία της Πληροφόρησης οφείλεται σε μια σειρά παραγόντων του διεθνούς περιβάλλοντος.

Η σημασία της Πληροφόρησης έχει αυξηθεί, καθώς οι νέοι αντίπαλοι είναι πλέον δυσδιάκριτοι και οι απειλές δεν γίνονται ορατές μέχρι τη στιγμή που εμφανίζεται ο πραγματικός κίνδυνος.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση καλείται συνεχώς να αντιμετωπίσει νέες απειλές και να διαχειριστεί νέες και υφιστάμενες προκλήσεις. Το δίκτυο των υπηρεσιών Πληροφόρησης της ΕΕ βασίζεται κατ' αποκλειστικότητα στην εθελοντική συνεργασία των εθνικών υπηρεσιών Πληροφόρησης των κρατών μελών. Σε ενωσιακό επίπεδο δεν υφίσταται η έννοια της υποχρέωσης των χωρών για διαμοιρασμό Πληροφόρησης με την ΕΕ.

Η ΕΕ αποτελεί μια *sui generis* κοινότητα Πληροφόρησης καθώς λειτουργεί με βασικό κριτήριο την διάδραση μεταξύ κρατικού και ενωσιακού επιπέδου, με το διακρατικό στοιχείο να επικρατεί του υπερεθνικού. Ως κοινότητα Πληροφόρησης διαφοροποιείται αισθητά από αυτές των εθνικών κρατών λόγω της δομής, της λειτουργίας, των δρώντων και φυσικά των στόχων της. Βασικό χαρακτηριστικό της είναι η έλλειψη αρμοδιότητας άμεσης συλλογής πληροφορίας και η δευτερογενής επεξεργασία πληροφορίας, που της προσδίδουν περισσότερο τον χαρακτήρα ενός πληροφοριακού κόμβου. Το δίκτυο υπηρεσιών Πληροφόρησης εντός της ΕΕ διακρίνει η ετερογένεια και η έλλειψη αυτονομίας. Ταυτόχρονα η ΕΕ αδυνατεί να επιβεβαιώσει την εγκυρότητα των πληροφοριών, καθώς δεν υφίστανται μηχανισμοί ελέγχου. Τέλος, η έλλειψη επαρκούς υλικοτεχνικής υποδομής και σαφώς

ορισμένης μεθοδολογίας ανάλυσης της πληροφορίας μεταξύ των υπηρεσιών της, εντείνουν το πρόβλημα.

Όλη αυτή η σύνθεση καταλήγει σε ένα έντονο έλλειμμα συνεργασίας τόσο μεταξύ των υπηρεσιών της ΕΕ που σχετίζονται με την Πληροφόρηση όσο και μεταξύ κρατών μελών και ΕΕ.

Με σκοπό την ενίσχυση και την βελτίωση της συνεργασίας στον τομέα της Πληροφόρησης, στην παρούσα διπλωματική εργασία προτείνεται η δημιουργία μιας Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφόρησης, έτσι ώστε η ΕΕ να μετατραπεί από απλό πληροφοριακό κόμβο σε πραγματική Κοινότητα Πληροφόρησης, η οποία θα έχει τη δυνατότητα βέλτιστης διαχείρισης των απαιτήσεων της.

Μια Κεντρική Υπηρεσία Πληροφόρησης, ενσωματωμένη ορθολογικά στην Ένωση και στο θεσμικό σκελετό αυτής, θα ήταν ένα ανεκτίμητο εργαλείο στον αγώνα ενάντια στην τρομοκρατία, στην προώθηση της οικονομίας και των εμπορικών δραστηριοτήτων καθώς και για την παροχή γνώσεων επί ζητημάτων κρίσεων. Η Κεντρική Υπηρεσία Πληροφόρησης της ΕΕ θα έχει τη δυνατότητα να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις για «πληροφόρηση κατ'απαίτηση» καθώς και την αξιολόγηση των απειλών.

Η ανάγκη αυξημένης συνεργασίας για την αντιμετώπιση των απειλών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, επιβεβαιώθηκε με την μελέτη της τάσης χρήσης του SIS II. Κατά την ανάλυση των στοιχείων την χρονική περίοδο 2014-2018, διαπιστώθηκε η συνεχώς αυξανόμενη χρήση του SIS II και επιβεβαιώθηκε με αυτόν τον τρόπο η ανάγκη για ποιοτική και ποσοτική βελτίωση της συνεργασίας στον τομέα της Πληροφόρησης. Συν τοις άλλοις διαπιστώθηκε ότι η αύξηση της χρήσης του SIS II συνδέεται άμεσα με τον κίνδυνο τρομοκρατικών επιθέσεων αλλά και τη μεταναστευτική κρίση.

Όσον αφορά τις προοπτικές ως προς τη δημιουργία κεντρικής υπηρεσίας και τους έντονους προβληματισμούς τους οποίους θέτουν η έλλειψη εμπιστοσύνης, η γραφειοκρατική αντίσταση και άλλοι παράγοντες, θα πρέπει να προσπεραστούν από την ανάγκη διαχείρισης του μεταναστευτικού, του τρομοκρατικού και των λοιπών κινδύνων του 21^{ου} αιώνα. Οι λόγοι αυτοί συνηγορούν ως προς το διαμοιρασμό της πληροφόρησης και της κοινής βάσης πληροφοριών, όπως διαπιστώθηκε και από τη μελέτη του SISII. Παρά λοιπόν και την σταθερή άρνηση της γερμανικής πλευράς ως προς το ενδεχόμενο αυτό, αναλογιζόμενου και του ηγεμονικού ρόλου αυτής εντός της Ενώσεως (Γκαμελιν & Λεβ, 2014), οι τελευταίες κινήσεις 23 ευρωπαϊκών κρατών τον Φεβρουάριο του 2020, όπου συμφώνησαν στο Ζάγκρεμπ για την έναρξη ενός νέου χώρου δημόσιας συζήτησης για την Πληροφόρηση του Intelligence College in Europe (ICE), αφήνουν πολλές υποσχέσεις (Barigazzi & Montaz, 2020).

Ολοκληρώνοντάς μία ενδεχόμενη ευρωπαϊκή πολιτική Πληροφόρησης θα μπορούσε να ενταχθεί στις αρμοδιότητες της ΕΕ για την ενίσχυση και την κατεύθυνση των δραστηριοτήτων των χωρών, σύμφωνα με το άρθρο 6 της ΣΛΕΕ. Αντικείμενό της θα ήταν τόσο η διαχείριση της Πληροφόρησης σε επίπεδο ΕΕ όσο και η θέσπιση κοινών αρχών για τον τομέα της Πληροφόρησης σε επίπεδο κρατών μελών, συντελώντας κατ' αυτόν τον τρόπο στον στόχο της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης.

Κατάλογος πηγών

- Aker, B. (2014, 09 03). THE INTELLIGENCE CYCLE IN A BIG DATA ERA. Ανάκτηση Μάϊος 09, 2020, από <https://bigdatalens.com/blog/2014/9/3/the-intelligence-cycle-in-a-big-data-era> Πρόσβαση 09/05/2020
- Barigazzi, J., & Montaz, R. (2020). *European Spies dare to share*. Ανάκτηση Μάϊος 09, 2020, από politico: <https://www.politico.eu/article/european-spies-dare-to-share-intelligence-college-in-europe-ice/> Πρόσβαση 09/05/2020
- Bilgi, S. (2016). Intelligence Cooperation in the European Union: an Impossible Dream? *All Azimuth*, 5(1), pp. 57-67.
- Bimfort, M. T. (1958). A Definition of Intelligence. *Studies in Intelligence*, 2(4), p. 75.
- Birsan, C. M. (2012). *Intelligence Effectiveness in the European Union (E.U.) in the New Security Environment*. Master's thesis, Naval Postgraduate School, Monterey, California, U.S.
- Buuren, J. (2009). *Secret Truth, The EU Joint Situation Centre*. Amsterdam: Eurowatch.
- CJCS. (2013). *Joint Intelligence*. Washington, D.C: Chairman of the Joint Chiefs of Staff (CJCS).
- Contro, C. (2018). *The EU Intelligence Community: Elements of a EU intelligence Culture*. Prague, Czechia: MSc,Thesis,Charles University.
- Cross, M. (2013). A European Transgovernmental Intelligence Network and the Role of Intcen. *Perspectives on European Politics and Society*, pp. 388-402.
- Derian, J. D. (1992). *Antidiplomacy: Spies, Terror, Speed and War*. Oxford: Blackwell.
- Duke, S. (2007, 01 24). Intelligence, security and information flows in CFSP. *Intelligence and National Security*, pp. 7-8.
- Duyvesteyn, I., De jong, B., & Van Reijn, J. (2014). *The Future of Intelligence, Challenges in the 21st century*. (I. Duyvesteyn, B. de Jong, & J. van Reijn, Επιμ.) UK: Routledge.
- Ellerman, J. (2002). Von Sammler zum Jäger: Europol auf dem Weg zu einem "europäischen FBI". *Zeitschrift für Europarechtliche Studien*, 4, pp. 561-585.

- EUBusiness. (2015). *Italy PM calls for EU intelligence agency after Paris attacks*. Ανάκτηση Μάιος 09, 2020, από EUBusiness: <https://www.eubusiness.com/news-eu/france-attacks.zf1> Πρόσβαση 09/05/2020
- European Portal of Integration and Development. (2020, 05 09). Ανάκτηση Μάιος 09, 2020, από <http://europejskiportal.eu/history-of-european-integration/> Πρόσβαση 09/05/2020
- EUROPEAN VOICE. (2004). *politico*. Ανάκτηση Μάιος 09, 2020, από <https://www.politico.eu/article/un-support-for-european-intelligence-service/> Πρόσβαση 09/05/2020
- Fägersten, B. (2010). Bureaucratic Resistance to International Intelligence Cooperation-The Case of Europol. *Intelligence and National Security*, 25(4), pp. 500-520.
- Ferris, J. (2003). Intelligence. *The Origins of World War Two: The Debate Continues* (p. 308). Basingstoke: Palgrave.
- Fiodorova, A. (2018). *Information Exchange and EU Law Enforcement*. Florida: CRC Press Taylor & Francis Group.
- Gill, P., & Pythian, M. (2006). *Intelligence in an Insecure World*. Cambridge: Polity Press.
- Gill, P., Marrin, S., & Pythian, M. (2009). *Intelligence theory: Key questions and debates*. (P. Gill, S. Marrin, & M. Pythian, Επιμ.) London, United Kingdom: Routledge.
- Gruszczak, A. (2016). *Intelligence Security in the European Union*. London: Palgrave Macmillan.
- Herman, M. (1996). *Intelligence Power in Peace and War*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Heywood, A. (2013). *Διεθνείς Σχέσεις και Πολιτική στην Παγκόσμια Εποχή*. Αθήνα: Κριτική.
- Ioannou, C. (2013). Is a European Union Central Intelligence Agency Needed? *RIEAS: Research Paper* (161).
- Johnson, L. K. (2011). In *International Encyclopedia of Political Sciences Intelligence* (p. 1211). SAGE Publications.
- Kahn, D. (2002). An Historical Theory of Intelligence. *Intelligence and National Security*, 16(3).
- Kaleta, P. (2017). *Germany rejects creating European intelligence agency*. Ανάκτηση Μάιος 09, 2020, από Politico: <https://www.politico.eu/article/germany-rejects-creating-european-intelligence-agency/> Πρόσβαση 09/05/2020
- Kent, S. (1949). *Strategic Intelligence for American World Policy*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Konstantopoulos, I. (2014). Intelligence and European Integration: From intelligence cooperation to an independent European central intelligence agency. *Political, Economic and Cultural Legacies of the European Past in the Context of European Integration*. Siegen, Germany: Siegen University & University of Piraeus.

- Lefebvre, S. (2011). The Difficulties and Dilemmas of International Intelligence Cooperation. *International Journal of Intelligence and Counter Intelligence*, 16(4), pp. 527-537.
- Lowenthal, M. M. (2006). Στο *Intelligence: From Secrets to Policy* (p. 1). Washington DC: CQ Press.
- Monroy, M. (2018, 03 01). *Sharp increase of secret alerts in the Schengen Information System*. Ανάκτηση Μάιος 09, 2020, από digit.site36.net: <https://digit.site36.net/2018/03/01/sharp-increase-of-secret-alerts-in-the-schengen-information-system/> Πρόσβαση 09/05/2020
- Monty, J. (2017, 09 13). Data Information Intelligence. Ανάκτηση Μάιος 09, 2020, από <https://cyberdefenses.com/selling-canned-snake-oil/data-information-intelligence/> Πρόσβαση 09/05/2020
- Müller-Wille, B. (2002). EU Intelligence Co-operation. A Critical Analysis. *Contemporary Security Policy*, 23(2), pp. 61-68.
- Müller-Wille, B. (2004). For your eyes only? Shaping an intelligence community within the EU. Paris. Ανάκτηση Μάιος 09, 2020, από <http://www.iss.europa.eu/content/our-eyes-only-shaping-intelligence-community-within-eu> Πρόσβαση 09/05/2020
- Müller-Wille, B. (2008). The Effect of International Terrorism on EU Intelligence Co-operation. *JCMS: Journal of Common Market Studies*, 46, pp. 49-73.
- naftemporiki.gr. (2013, 11 01). Ανάκτηση Μάιος 09, 2020, από <https://www.naftemporiki.gr/story/723823/v-reding-to-naftemporikigr-i-suggest-the-set-up-of-a-european-intelligence-service-by-2020> Πρόσβαση 09/05/2020
- newsbeast.gr. (2013, 07 06). *Με αναστολή συμφωνιών απειλεί τις ΗΠΑ η ΕΕ*. Ανάκτηση Μάιος 09, 2020, από newsbeast.gr: <https://www.newsbeast.gr/world/arthro/554839/me-anastoli-sumfonion-apeilei-tis-ipa-i-ee> Πρόσβαση 09/05/2020
- NIC. (2008). *Global Trends 2025: A Transformed World*. Washington: US Government Printing Office.
- Nomikos, J. M. (2005). A European Union Intelligence Service for Confronting Terrorism. *International Journal of Intelligence and Counterintelligence*, 18(2), pp. 191-203.
- Nomikos, J. M. (2014). European Union intelligence Analysis Center (INTCEN): Next stop to an agency. *Journal of Mediterranean and Balkans intelligence*, 5, pp. 1-10.
- OSCE. (2017). *GUIDEBOOK ON INTELLIGENCE-LED POLICING*. Vienna, Austria: OSCE Transnational Threats Department Strategic Police Matters Unit.
- Peers, S. (2013). *The future of the Schengen system*. Stockholm: SIEPS.
- Peterson, J. (2001). *European intergration in International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences*. Amsterdam, The Netherlands: Elsevier Ltd.
- Podolski, A. (2004). *European Intelligence Co-operation – Failing Part of the CFSP and ESDP?* Warszawa, Poland: CENTER FOR INTERNATIONAL RELATIONS.

- Prion, S., & Haerling, K. A. (2014). Making sense of Methods and Measurement : Pearson Product-Moment Correlation Coefficient. *Clinical Simulation in Nursing*.
- Saloven, M. (2010). *Study on the status of information exchange amongst law enforcement authorities in the context of existing EU instruments*. Vienna Austria: International Centre for Migration Policy Development (ICMPD).
- Schreier, F. (2009). *WMD Proliferation: Reforming the Security Sector to Meet the Threat*. Virginia: Potomac Books.
- Scott, L., & Jackson, P. (2004). The Study of Intelligence in Theory and Practice. *Intelligence & National Security, 19(2)*, pp 139-169.
- Walsh, J. (2006). Intelligence-Sharing in the European Union: Institutions Are Not Enough. *JCMS Volume 44 Number 3*, pp. 625–43.
- Warner, M. (2002). Wanted: A Definition of “Intelligence”. *Studies in Intelligence, 46(3)*, p. 1.
- Wills, A., & Vermeulen, M. (2011). *Parliamentary Oversight of Security and Intelligence Agencies in the European Union*. Ανάκτηση Μάϊος 09, 2020, από SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2456151>
Πρόσβαση 09/05/2020
- Γκαμελιν, Κ., & Λεβ, Ρ. (2014). *Ποιοι κινούν τα νήματα στην Ευρώπη*. Αθήνα: ΜΙΝΩΑΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ.
- Καθημερινή. (2013). *Τέλος στην οικονομική κατασκοπεία από τις ΗΠΑ ζητούν οι ευρωβουλευτές*. Ανάκτηση Μάϊος 09, 2020, από ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ: <https://www.kathimerini.gr/57439/article/epikairothta/kosmos/telos-sthn-oikonomikh-kataskopeia-apo-tis-hpa-zhtoun-oi-eyrwvoleytes> Πρόσβαση 09/05/2020
- Καρβουνόπουλος, Π. (2017). *Για τη δημιουργία ευρωπαϊκής CIA μίλησε ο Αβραμόπουλος*. Ανάκτηση Μάϊος 08, 2020, από Militaire magazine: <https://www.militaire.gr/για-τη-δημιουργια-ευρωπαϊκης-cia-μιλησε> Πρόσβαση 08/05/2020
- Κατσή, Α., Σιδερίδης, Γ., & Εμβαλωτής, Α. (2010). *Στατιστικές μέθοδοι στις Κοινωνικές Επιστήμες*. Αθήνα: ΤΟΠΟΣ.
- Παπαγιάννης, Δ. (2001). *Ο Ευρωπαϊκός Χώρος Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης*. Αθήνα: Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα.
- Παπαγιάννης, Δ. (2008). *Ο χώρος της ασφάλειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση*. Αθήνα: Αντων.Ν.Σάκκουλα.
- Παπαδόπουλος, Η. (2016). *Ορίζοντας την Πληροφόρηση*. Ανάκτηση Μάϊος 09, 2020, από Power Politics: <https://powerpolitics.eu/ορίζοντας-την-πληροφόρηση/> Πρόσβαση 09/05/2020

Παραρτήματα

Παράρτημα Α

Βραχυγραφίες κρατών

Βραχ/φία	Κράτος
AT	Αυστρία
BE	Βέλγιο
BG	Βουλγαρία
HR	Κροατία
CZ	Τσεχία
DK	Δανία
EE	Εσθονία
FI	Φιλανδία
FR	Γαλλία
DE	Γερμανία
EL	Ελλάδα
HU	Ουγγαρία
IS	Ισλανδία
IT	Ιταλία
LV	Λετονία
LI	Λιχτενστάιν
LT	Λιθουανία
LU	Λουξεμβούργο
MT	Μάλτα
NL	Ολλανδία
NO	Νορβηγία
PL	Πολωνία
PT	Πορτογαλία
RO	Ρουμανία
SK	Σλοβακία
SI	Σλοβενία
ES	Ισπανία
SE	Σουηδία
CH	Ελβετία
UK	Αγγλία

Παράρτημα Β

Ο αριθμός των καταχωρήσεων για πρόσωπα (συνολικά) και χωριστά για το άρθρο 36, κατά το έτος 2014, συνολικά και με ανάλυση ανά χώρα.

ΧΩΡΑ	Αριθμός ειδοποιήσεων Συνολικά	Αριθμός ειδοποιήσεων για πρόσωπα
AT	412637	22914
BE	3194684	13492
BG	1178620	1461
CZ	2699576	13555
DK	662088	3301
EE	396072	1505
FI	143917	2374
FR	3721127	110040
DE	8503288	54417
EL	946548	60771
HU	827180	18660
IS	16025	41
IT	17373768	271254
LV	79968	1097
LI	3708	241
LT	1220382	2896
LU	24892	1279
MT	104335	2162
NL	4105241	22875
NO	194969	15428
PL	1418405	26898
PT	187662	19211
RO	1335793	7056
SK	900343	7880
SI	204716	1007
ES	4792973	69374
SE	322006	12706
CH	999106	33869

Παράρτημα Γ

Ο αριθμός των καταχωρήσεων για πρόσωπα (συνολικά) και χωριστά για το άρθρο 36, κατά το έτος 2015, συνολικά και με ανάλυση ανά χώρα.

ΧΩΡΑ	Αριθμός ειδοποιήσεων Συνολικά	Αριθμός ειδοποιήσεων για πρόσωπα
AT	429649	20154
BE	3625921	15591
BG	1261043	1507
CZ	2838443	13600
DK	745046	4370
EE	440909	1437
FI	163191	2335
FR	6535418	107886
DE	9522490	62685
EL	1091978	44545
HU	815735	23016
IS	17009	49
IT	18323322	247665
LV	84382	1330
LI	4563	243
LT	1325224	3620
LU	27,467	1566
MT	116660	1783
NL	4194668	22205
NO	299910	18170
PL	1675208	23153
PT	207858	21483
RO	1360428	7624
SK	1039077	7550
SI	242321	1022
ES	5615090	68260
SE	309446	13486
CH	1110269	36249
UK	59164	20734

Παράρτημα Δ

Ο αριθμός των καταχωρήσεων για πρόσωπα (συνολικά) και χωριστά για το άρθρο 36, κατά το έτος 2016, συνολικά και με ανάλυση ανά χώρα.

ΧΩΡΑ	Αριθμός ειδοποιήσεων Συνολικά	Αριθμός ειδοποιήσεων για πρόσωπα
AT	440975	19552
BE	3647501	16044
BG	1335571	1483
CZ	2997694	13860
DK	746220	5186
EE	392227	1427
FI	181904	3086
FR	9334803	121921
DE	10183856	77488
EL	1244287	39999
HU	834013	27845
IS	17457	49
IT	19647069	241162
LV	91085	1569
LI	5482	253
LT	1436186	3241
LU	28802	1751
MT	129071	1649
NL	4275209	24793
NO	470346	19594
PL	2170252	22665
PT	229503	21430
RO	1391547	8077
SK	1170587	7949
SI	264820	1195
ES	6451356	66776
SE	337861	13398
CH	1217824	38088
UK	154451	28472

Παράρτημα Ε

Ο αριθμός των καταχωρήσεων για πρόσωπα (συνολικά) και χωριστά για το άρθρο 36, κατά το έτος 2017, συνολικά και με ανάλυση ανά χώρα.

ΧΩΡΑ	Αριθμός ειδοποιήσεων Συνολικά	Αριθμός ειδοποιήσεων για πρόσωπα
AT	451812	18624
BE	3791747	15361
BG	1372639	1634
HR	50169	3303
CZ	2991805	15833
DK	766552	5702
EE	393536	1304
FI	204309	3467
FR	11275397	178101
DE	10383101	82238
EL	1464924	37588
HU	830071	22782
IS	17852	117
IT	19932096	241037
LV	95467	1623
LI	6232	224
LT	1373887	2901
LU	30439	1742
MT	138193	1772
NL	4359541	27586
NO	535515	20343
PL	2522686	22258
PT	278975	21638
RO	1391703	9129
SK	1298521	7942
SI	276748	1485
ES	7337720	66624
SE	368604	12533
CH	1314765	37849
UK	1234455	34051

Παράρτημα ΣΤ

Ο αριθμός των καταχωρήσεων για πρόσωπα (συνολικά) και χωριστά για το άρθρο 36, κατά το έτος 2018, συνολικά και με ανάλυση ανά χώρα.

ΧΩΡΑ	Αριθμός ειδοποιήσεων Συνολικά	Αριθμός ειδοποιήσεων για πρόσωπα
AT	463856	20020
BE	3950297	15210
BG	1428600	2227
HR	996781	3867
CZ	2725036	17152
DK	782573	5438
EE	355480	1267
FI	229503	3559
FR	11625459	214515
DE	11179680	86051
EL	1628699	35521
HU	817256	12743
IS	19010	206
IT	20967154	230306
LV	124100	1407
LI	7161	229
LT	1104116	2453
LU	32022	1755
MT	137391	1806
NL	4441787	30788
NO	602491	20033
PL	2912031	30290
PT	343619	18909
RO	1400233	13457
SK	1434809	7331
SI	282820	1832
ES	7561896	71164
SE	418973	10345
CH	1340867	37700
UK	2923146	37916

Παράρτημα Ζ

Ο αριθμός των ατόμων τρίτου κράτους που βρεθήκαν να στερούνται νομιμοποιητικών εγγράφων κατά τα έτη 2014-2018 ανά χώρα της ΕΕ και συνδεδεμένες τρίτες χώρες

ΧΩΡΑ	Άτομα τρίτου κράτους που βρεθήκαν να έχουν διαμονή που στερείται τυπικότητας				
	2014	2015	2016	2017	2018
AT	33055	86220	49810	26660	18840
BE	15540	16275	19320	18285	19145
BG	12870	20810	14125	2595	1305
HR	2500	3295	3320	3495	5580
CZ	4430	8165	4885	4360	4505
DK	515	2165	1390	1105	1135
EE	720	980	665	755	980
FI	2930	14285	2130	930	1305
FR	96375	109720	91985	115085	105880
DE	128290	376435	370555	156710	134125
EL	73670	911470	204820	68110	93365
HU	56170	424055	41560	25730	18915
IS	-	-	30	15	-
IT	25300	27305	32365	36230	26780
LV	265	745	745	400	395
LI	0	110	40	35	35
LT	2465	2040	1920	2210	2660
LU	440	190	140	300	320
MT	990	575	450	530	1990
NL	2645	3150	2760	2120	2790
NO	3720	5455	5330	3850	3230
PL	12050	16835	23375	28470	31245
PT	4530	5145	6500	6005	4760
RO	2335	2010	2430	3340	2565
SK	1155	1985	2035	2590	2635
SI	1025	1025	2475	4180	4345
ES	47885	42605	37295	44625	78280
SE	72835	1445	1210	2145	1720
CH	13800	15555	15765	13940	14420
UK	65365	70020	59895	54910	27830

Παράρτημα Η

Αριθμός συλλήψεων που σχετίζονται με τρομοκρατία ανά χώρα της ΕΕ και συνδεδεμένες τρίτες χώρες για το διάστημα 2014-2018

ΧΩΡΑ	Συλλήψεις για τρομοκρατία για κάθε κράτος της ΕΕ και συνδεδεμένες χώρες					
	2014	2015	2016	2017	2018	2014-2018
AT	31	29	34	48	35	177
BE	72	120	65	50	166	473
BG	21		5	14	14	54
HR						0
CZ	1		2	1	2	6
DK	1	1	8	17	3	30
EE						0
FI	4			9		13
FR	238	14	456	411	310	1429
DE	18	17	35	58	59	187
EL	13	40	17	15	22	107
HU				2		2
IS						0
IT	39		38	39	56	172
LV						0
LI						0
LT		1				1
LU	1				1	2
MT						0
NL	17	18	45	35	49	164
NO						0
PL	14		6	2	2	24
PT				1		1
RO			1	2	2	5
SK					1	1
SI		1	1		2	4
ES	145	177	120	91	52	585
SE		2	3	1	7	13
CH						0
UK	132	106	149	412	273	1072

Παράρτημα Θ

Πίνακας των «hits» σε ειδοποιήσεις καταχωρημένες από έτερο μέλος, γενικά για όλες τις κατηγορίες που αφορούν πρόσωπα και ειδικότερα σε καταχωρήσεις προσώπων που αφορούν διακριτικούς ελέγχους

Έτος	διακριτικοί έλεγχοι	Ειδοποιήσεις για πρόσωπα
2014	23942	128598
2015	34313	156447
2016	60867	200778
2017	79923	243818
2018	89763	267239
Σύνολο	288808	996880